

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:

Amerikoje	\$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur	\$3.00
Prenumerata pusei metų:	
Amerikoje	\$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienuytų Valstijų	\$1.50
Apskeltimų kainų klauskit laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:	

KELEIVIS

253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS

253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 38

Keleivio Telefonas
South Boston 3071

SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSEJO 20 D., 1939.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
South Boston 3071

METAI XXXIV

Lenkų Valstybė Susmuko; Valdžia, Generolai Pabėgo

100,000 LENKŲ PASIEKĖ RUMINIJĄ.

Apie 250,000 lenkų pateko nelaisvėn, apie 100,000 krito kovose, o kiti dar laikosi aikštelėse.

Lenkija tapo sudaužyta per 2 savaites, taip kaip iš kalno vokiečių buvo numatyta. Nors rašant šią žinią trys atskiri lenkų būriai vis dar laikosi, bet Lenkijos valdžia ir visi generolai jau pabėgo Rumunijon. Iš Rumunijos pranešama, kad iki šios savaitės antradienio tenai sumarmėjo jau apie 100,000 pabėgėlių iš Lenkijos. Jų daugumą sudaro valdininkai ir karininkai. Vyriausias armijos vadas Smigly-Rydz, užsienio reikalų ministras Bekas ir prezidentas Moscickis atskrido Rumunijon vienu orlaiviu. Išlipę iš orlaivio, kiekvienas jų pasirinko sau kitokią kelią. Atsisveikinant su prezidentu Moscickiu, Bekas atširiai susikirto su maršalu Smigliu. Po karštų žodžių, Smiglis apsisuko, priėjo greitai prie automobilio ir atsėdęs nuvažiavo, nei "dowidzenia" Beči nepasakęs.

Per dvi savaites laiko vokiečiai sunaikino beveik visą Lenkijos armiją. Kiek išlikusių lenkų turėjo ginkluotų vyrų, mes nežinome, bet kaip jie patys gyvėsi da prieš karą, tai turėjo but apie 2,000,000 kareivių ir apie 2,000 orlaivių. Bet jų orlaiviai dabar visai nepasirodė, tuo tarpu kaip vokiečių lėktuvai metė bombas po visą Lenkiją.

Berlyno žiniomis, lenkų armijos nuostoliai esą tokie: Apie 250,000 kareivių pateko vokiečių nelaisvėn.

Apie 100,000 lenkų per dvi savaites buvo užmušta.

Apie 100,000 lenkų pabėgo Rumunijon. Vienas burys Varšuvoje vis dar laikosi, nors iš visų pusių jau apsuptas. Antras burys dar laikosi Galicijoje, kurią dabar atakuoja Sovietų armija, o trečias dar priešinasi Baltstogės apylinkėse. Bet visų jų likimas jau nelaimas: jie turės arba pasiduoti, arba bus sunaikinti. Daug buvusių Lenkijos kareivių jau metė ginklus ir pakriko po visą kraštą.

Kaip sako Berlyno žinios, vokiečių buvo užmušta Lenkijoje tarp 35,000 ir 50,000. Taigi perpus mažiau, negu lenkų. Toks skirtumas aiškina, kad vokiečiai veda karą iš tolo. Jie nepuolė nei vieno Lenkijos miesto frontu. Visų pirma jų orlaiviai nulekia toli užfrontu ir suardo susisiekimo kelius, sudemoralizuoja priešą kareivius. Tuomet jų greitieji tankai apsupa miestą aplinkui, paimdami tuo metu didelius belaisvių skaičius ir visą karą medžiaga.

Rusų armija taip pat esanti motorizuota ir lauzia pirmyn labai greitai. Rusai sakosi jie eina "prieš vokiečius." Išrodo, kad pa-prasti Sovietų kareiviai da-

nežino, jog tarp Maskvos ir Berlyno yra pasirašyta nepuolimo sutartis, pagal kurią vieni "prieš kitus" negali eiti.

Hitleris Siulo Baigti Karą.

Lenkijos nebėra, francuzams ir anglams nesą dėl ko kariauti.

Sakydamas Dancige prakalbą, šios savaitės antradienį Hitleris pasiūlė Anglijai ir Francuzijai baigti karą. Sako, francuzai ir anglai pradėjo karą norėdami Lenkijai pagelbėti. Dabar gi Lenkijos jau nebėra. Jos valdžia ir armijos generolai jau pabėgo. Tvarką tenai atstatys vokiečiai ir rusai. Taigi anglams ir francuzams nesą dėl ko kariauti.

Kaip šitą pasiūlymą priims anglai ir francuzai, lieka dar pamatyti.

Nuskandino Didelį Karo Laivą.

500 Anglijos kareivių su orlaiviais nuėjo jurių dugnan.

Šio panaudėlio vakarą vokiečių submarina nuskandino didelį Anglijos karo laivą, "Courageous," ant kurio buvo 1,200 kareivių ir nemaža orlaivių. Dalį žmonių išgelbėjo kiti laivai, bet apie 500 kareivių bus žuvę. Laivas buvo įrengtas orlaiviams vežioti ir galėdavo sutalpinti 48 lėktuvus. Kiek jis turėjo orlaivių šį kartą, tikrai da nežinia. Valdžios pranešimu, "Courageous" patuliavo jures, saugodamas prekybos laivus nuo submarinų. Pakildami nuo jo dūrio orlaiviai skraidydavo jurių paviršium ir medžiodavo vokiečių submarinas. Pamatę ką nors kyšant iš vandens, mėtydavo bombas. Bet jie nepastebėjo, kad priešas taikosi prie jų pačių laivo.

Anglija turėjo iš viso tik 6 tokius orlaivių vežiotojus. Šiame kare jie esą svarbesni ir reikalingesni, negu šarvuotieji arba mušio laivai. Vieną jų sunaikindami, vokiečiai sudavė pusėtinai skaudų smugį Anglijos laivynui.

Rusai Paėmė Nelaisvėn 15,000 Čekų.

Cernauti, Rumunija. — Rugsėjo 18 dieną čionai atvyko iš Lenkijos buvusio čekų legionas vadas gen. Lev Prehala ir pranešė, kad 15,000 jo legionierių rusai paėmė nelaisvėn. Tas legionas buvo sudarytas iš buvusių Čekoslovakijos armijos kareivių, kurie dabar buvo atvykę ginti Lenkiją nuo vokiečių. Visi suimti čekai tapo išvaryti Sovietų Rusijon.

BULGARIJA I KARĄ NESIKIŠ.

Pereitą savaitę Sofijos valdžia paskelbė, kad Bulgarija i dabartinį Europos karą nesikiš.

Kaip Rusai ir Vokiečiai Dalinsis Lenkiją

Associated Press praneša iš Berlyno, kad Vokietijos ir Rusijos armijų vadai jau pradėjo tartis apie Lenkijos pasidalinimą. Visų pirma norima esą nustatyti "okupacijos liniją," per kurią neturėtų toliau eiti nei vokiečių, nei rusų armijos. Šitos derybos eina Brest-Litovske.

Tuo tarpu nacių ir komunistų vadai esą susitarę tik šiais punktais:

1. Kad lenkų valstybės jau nebėra.
2. Kad iš to fakto savaimi eina jau natūralūs pasekės.
3. Kad nacių ir komunistų valdžios pripažįsta, jog buvusių Lenkijos valstybės mažumų padėtis turi but pakeista. (Tuo, matyt, norima pasakyti, kad baltgudžiai ir rusinai turi but nuo Lenkijos atskirti ir prijungti prie Sovietų Rusijos.)
4. Kad buvusioj Lenkijoje turi but įvesta nauja tvarka ir atsteigta ramybė.
5. Kad buvusios Lenkijos žemių pertvarkymas yra vienos tik Rusijos ir Vokietijos reikalas.
6. Kad Anglijos ir Francuzijos pasižadėjimas ginti Lenkiją dabar pasilieka be prasmės, nes Lenkijos jau nebėra, taigi nebėra kas ir ginti.

Ar lenkams bus palikta Varšuva, ar ne, tai prigulėsia nuo to, kaip patys lenkai elgsis. Vokiečių armija tuo tarpu sustosianti tų linijų, kuri eina nuo Lvovo per Brest-Litovską ir į Baltstogę. I vakarus nuo tos linijos visas lenkų žemes pasiimsia vokiečiai, o visas plotas į rytus teksiąs rusams, jeigu nieko iš to negaus Lietuva.

Nacių Kempėje 130,000 Lenkų.

Italijos žinių agentūros specialus korespondentas praneša Romos laikraščiui, kad šį panedėlį jis matęs vieną Vokietijos kempę 130,000 lenkų belaisvių, ir jam buvę pasakytą, kad da 100,000 lenkų belaisvių atvežama. "Daug lenkų belaisvių prašosi, kad juos įrašytų vokiečių armijon," sako šitas korespondentas, nes belaisvių gyvenimas kempėse esąs labai sunkus.

Paimti nelaisvėn lenkai pasakoja, kaip juos savoji vadovybė apgaudinėjo melagingomis pasakomis. Jiem buvę pasakojama, kad vokiečių tankai padaryti iš supuvusios blėtos ir juos esą lengva sunaikinti šautuvų ugnimi; bet kai reikėjo, tai pasirodė, kad tų tankų neįveikia nei lenkų armotos. Buvę taip pat meluojama lenkų armijai, kad Gdynės uostas atplaukęs didelis anglių laivynas ir iškėlęs didelę armiją Lenkijai gelbėti; o per Rumuniją ateinantį francuzų armiją, kuri užklupsianti vokiečius iš užpakalio.

Paryžius praneša, kad 18 rugsėjo vienas francuzų laivunas numušęs žemėn 3 vokiečių orlaivius.

Šią Savaitę Susirinks Kongresas.

Rooseveltas nori atšaukti neutralumo įstatymą.

Šią savaitę prezidentas Rooseveltas šaukia nepaprastą Kongreso sesiją, kuri susirinks ketverge, 21 rugsėjo. Vyriausis jos tikslas yra atšaukti arba pakeisti neutralumo įstatymą, kuris draudžia pardavinėti kariaujančioms valstybėms ginklus ir kitokią karą medžiagą. Rooseveltas nori, kad tas įstatymas butų pakeistas taip, kad kariaujančios valstybės galėtų čia pirkti karo medžiagos už grynus pinigus ir pačios turėtų ją pasiimti. Tai yra taip vadinama "cash and carry" sąlyga.

Bet yra daug senatorių ir kongresmanų, kurie žada tokiam pakeitimui priešintis. Vienas iš tokių yra senatorius Borah. Jis sako, kad kaip tik Amerika pradės pardavinėti kariaujančioms valstybėms ginklus, tai ir ji pati negalės išvengti karo, nes vokiečių submarinai tada pradės skandinti visus laivus, kurie plauks iš Amerikos į Europą.

Rooseveltas tačiau tikisi, kad neutralumo įstatymas bus pakeistas kaip jis nori. Kad opozicija butų švelnesnė ir kad sumanymas greičiau praeitų, Rooseveltas sušaukė prieš Kongreso atsidarymą abiejų partijų lyderių privatinę konferenciją savo namuose.

Kitas svarbus dalykas, kuris bus pavestas šitai Kongreso sesijai apsvairstyti, tai įstatymas prieš kaimų kėlimą ir lupikavimą karo metu. Ar Amerika eis į karą, ar ne, norima išleisti tokį įstatymą, kuris draustų pelnagrobiamis plėsti visuomenę. Cukraus trustas jau parodė savo "simtaprocentinį patriotizmą," iškeldamas cukraus kainą nuo 5 iki 17 centų svarui. Norima padaryti taip, kad iš karo niekas negalėtų pasipelnyti.

Naciai Paruošę Kelią Rusų Armijai.

"New York Times" specialė kablegrama sako, kad nacių orlaiviai paruošę Sovietų armijai kelią į Lenkiją. Nedėdienio rytą visu Rusijos pasieniu vokiečių orlaiviai smarkiai bombardavę Lenkijos miestus, kur buvo kokių nors karinių lenkų spēkų. Bombardavimui pasibaigus, tuojau nuo Kamenec-Podolsko, Proskurovo ir Starokonstantinovo pradėjo dundėti rusų armotos ir trokai su kareiviais. Tarp Lenkijos gyventojų kilo didžiausia panika. Vieni jų slėpėsi, o kiti pradėjo bėgti ir artimesnius miškus. Kai kurie bėgdami padegė savo namus.

Didžiausias esąs vargas toms šeimynoms, kurių vyrai paimti Lenkijos armijon. Moterys su vaikais pasilikusios namuose neturi nei kuro, nei maisto. Prie žmonių vargo prisidėjo ir biauirus rudens oras. Pralipuo didelės liutys ir dulketi Lenkijos keliai virto neįšvendamais purvynais.

Komunistai Gavo \$10,164,000.

Partija praleido tiek pinigų per du metus.

Kongreso komisija, kuri tyrinėja "prieš-amerikonišką veiklą," sako susekusi įvairiuose bankuose 43 Komunistų Partijos sąskaitas, iš kurių esą matyt, kad per du pastaruosius metus Amerikos Komunistų Partija yra gavusi \$10,164,000 pinigų. William Browder, komunistų organizacijos New Yorko pirmininkas, prisipažino Kongreso komisijai, kad vien tik per jo rankas dviejų metų laikotarpy perėjo \$1,302,000 partijos pinigų. Dabartiniu laiku jis turįs padėjęs partijos pinigus savo vardu dviejuose New Yorko bankuose, Amalgamated Bank ir Manufacturers Trust Company banke. Paklaustas, ar jis tas pajamas raportavo valdžiai ir ar mokėjo už jas takas, Browderis atsakė, kad ne.

William Browder yra generalinio Komunistų Partijos sekretoriaus Earl Browderio brolis.

"Brenenas" Esąs Rusijos Uoste.

Kur dabar yra "Brenenas," brangiausias ir didžiausias Vokietijos keleivinis laivas, kuris išplaukė iš New Yorko prieš pat karo paskelbimą? Vokietijon jis neparėjo. Anglai, kurie jį gaudė, neduoda jokių paaiškinimų. Todėl kai kas spėja, kad jis bus jau paleistas jurių dugnan. Bet netruksta ir kitokių paskalų. Iš pradžių manyta, kad "Brenenas" pasprukęs į Meksiką. Vėliau pasklido paskalas buk "Brenenas" pakeitęs savo vardą, iškėlęs italų vėliavą ir nuplaukęs Italijon. Dabar gi iš Berlyno pranešama, kad "Brenenas" pasiekęs Mursmanko uostą Sovietų Rusijos šiaurėj. To laivo pastatymas kainavo vokiečiams \$22,000,000.

Suvalkija Vokiečių Rankose.

Pereitą savaitę Varšuva pranešė per radiją, kad vokiečių armija jau įsiveržė į Suvalkiją. Bet tai turbūt reiščia tą Suvalkijos dalį, kuri buvo po lenkais.

160,000 LENKŲ PAIMTA NELAISVĖN.

Berlynas praneša, kad iki 14 rugsėjo vokiečiai paėmė nelaisvėn 160,000 Lenkijos kareivių. Vien tik Radomo apylinkėj paimta 60,000 lenkų armija su visais karo pabūkiais.

SVETIMI ORLAIVIAI IR SUBMARINAI AMERIKOS PAKRAŠTY.

Amerikos žvejai pereitą savaitę matė nežinia kokios šalies trijų motorų orlaivį viršum Atlanto, apie 190 mylių nuo Bostono. Ties ta vieta buvo ir submarinas iškilęs iš jurių. Žvejai sako, kad submarinas ir orlaivis davė kažin kokius signalus vienas kitam.

Kaunas. — Sovietų Rusija patikrino gerbsianti Lietuvos neutralumą.

Sovietų Armija Įsiveržė Lenkijon 50 Mylių

LIETUVIAI NUGINKLAVO 20,000 LENKŲ.

PAĖMĖ DAUGIAU KAIP 100 TANKŲ.

Kaunas, 19 rugsėjo. — Bėgdami nuo vokiečių ir rusų, šiandien per sieną į Lietuvą perėjo daugiau kaip 20,000 lenkų kareivių. Lietuviai tuojaus juos nugalavo. Lenkai atidavė savo ginklus nesipriešindami. Esą, geriau pasiimkit jus, negu vokiečiai ar rusai. Lietuviams teko daugiau kaip 100 tankų ir daugybė kitokių ginklų.

Ar Rusai Atiduos Lietuvams Vilnių?

Berlyno žiniomis, Lietuva jau pareikšusi norą atgauti savo sostinę Vilnių, kurį dabar užėmė Sovietų Rusijos armija. Berlynas sako, kad ryšium su tuo Lietuvoje jau paskelbta ir dalinė mobilizacija. Bet kaip busianti Lenkijos teritorija pertvarkyta, tai prigulėsia ne nuo Lietuvos noro, bet nuo vokiečių ir rusų armijų vadų, kurie dabar Brest-Litovske tariaisi, kaip nustatyti okupacijos liniją. Ar rusų ir vokiečių generolai leis Lietuvai ką nors pasiimti iš Vilniaus krašto, tai esą da per anksti spręsti. Berlynas tačiau abejoja, kad lietuviai ką nors gautų: "Rusams jau užėmus Vilnių, lietuviams gali but jau per vėlai ko nors reikalauoti."

LENKŲ FABRIKAI JAU DIRBA VOKIEČIAMS AMUNICIJĄ.

Berlyno žiniomis, Vokietijos feldmaršalas buvo nuvykęs Silezijon pažiūrėti, kaip atimti iš lenkų fabrikai dabar gamina vokiečių armijai ginklus ir amuniciją. Vieni jų gamina bombas orlaiviams, kiti daro šovinius armotoms ir tt. Lenkų fabrikai buvę gerai įrengti ir dabar busią didelę pagalbą vokiečiams.

KAIP BUS SU LENKIJS AUKSU?

Rumunijos sostinėn Bucharestan atvykęs Lenkijos finansų ministras Kwiatkowski teiravosi, ar Rumunijos valdžia nesutiktų priimti Lenkijos išdo auksą ir pergabenti jį Londonan? Ar Rumunijos valdžia sutiko, ar ne, žinios nieko nesaiko. Lenkijos auksas tebesą paslėptas dar Lenkijoje, vienam kaime, netoli nuo Rumunijos sienos.

LENKAI ATSISAKĖ KEISTIS KALINIAIS.

Pereitą savaitę Berlynas per Svedijos atstovybę pasiūlė lenkų valdžiai, kad ji paleistų visus suimtus civilius vokiečius, o Vokietija paleisianti tiek pat lenkų. Lenkijos valdžia šitą pasiūlymą atmetė. Dabar gi patys vokiečiai galės suimtus savo "landsmanus" paliuosuoti iš Lenkijos kalėjimų.

RUSAI UŽĖMĖ VILNIAUS KRAŠTĄ.

Anglija pasmerkė Maskvos žingsnį, bet karo Rusijai tuo tarpu neskelbs.

Pereitą nedėdienį pasaulis nustebo išgirdęs, kad mobilizuota Sovietų Rusijos armija pradėjo veržtis Lenkijon. Rašant mums šiuos žodžius telegramos sako, kad raudonoji armija yra įsiveržus lenkų respublikon jau 50 mylių nuo sienos. Bolševikai jau užėmė ir Vilnių.

Gauta iš Maskvos telegrama aiškina šitą rusų žygį taip:

Sovietų Sąjungos vyriausybė pranešė Lenkijos atstovui Maskvoje, kad nedėdienio ryto 6 valandą Sovietų armija įneisianti Lenkijos Ukrainon (Galicijon) ir Baltgudijon. Ji eisianti visu frontu nuo Polocko iki Kamenec-Podolsko, kitaip sakant, nuo Latvijos iki Rumunijos sienos. Kadangi Lenkijos valdžia jau pabėgusi ir lenkų valstybės nebėra, tai Sovietai norį "apsaugoti" Galicijos ir Baltgudijos žmones.

Lenkijos armija vokiečių buvo jau sudaužyta ir sudemoralizuota. Daug priešintis rusams ji negalėjo. Tik Baranovičių tvirtovėj lenkai bandė rusams atsispirti, bet čia atskrido Hitlerio orlaiviai ir padėjo raudonajai armijai lenkus sumušti.

Rusų armija susitiko su vokiečių kareiviais Brest-Litovske. Žinios sako, kad bolševikai sveikinosi su naciais kaip broliai.

Raudonoji armija Lenkijoje paėmė nelaisvėn ir 15,000 čekų legionierių, kurie buvo atvykę iš Čekoslovakijos lenkams į pagalbą. Apie tai pranešė spaudai buvęs to legiono vadas Lev Prehala, kuris dabar atvyko Rumunijon. Jis sako, kad rusai buvo ir jį suėmę, bet paleido. "Mano misija Lenkijoje dabar pasibaigė," pridurė jisai. "Dabar aš vyksiu Francuzijon ir eisiu su francuzais mušt fašistų."

Anglija labai pasipiktino Rusijos žingsniu ir pasmerkė jį kaip "nepateisinamą veiksmą." Sovietai buvo pasirašę su Lenkija nepuolimo sutartį, sako Londonas, bet dabar tą sutartį sulaužė ir užpuolė Lenkiją tokią valandą, kada jai buvo reikalinga pagalba.

Anglija yra pasižadėjusi ginti Lenkijos valstybę nuo kiekvieno užpuoliko, nežiurint kas jis bebūtų, todėl iš pradžių daug kas manė, kad Anglija ir Francuzija dabar turės paskelbti karą Sovietų Rusijai. Bet Londonas dabar sako, kad kol kas karas bus vedamas tikrai prieš vieną Hitlerį. Ir Anglija nepadėsianti ginklo iki Vokietija nebus sutriuškinta. Francuzija kol kas savo žodžio dėl rusų Lenkijon įsiveržimo da nepasakė. Ji perdaug užimta savo fronte.

3

APŽVALGA

3

KAIP KEIČIASI KOMUNISTŲ POLITIKA.

“Laisvė” (Nr. 215) išspausdino pirmutiniame puslapyje Amerikos Komunistų Partijos laisvą prezidentui Rooseveltui ir Kongreso nariams, kur tarp kitko sakoma:

“Mes siunčiame jums šį laišką vardu Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos, kuri šitaip vienbalsiai pasisakė visiškoje savo konferencijoje, kur dalyvavo 650 jos atstovų iš visų valstijų, Chicagoje 1939 m. rugsėjo 1, 2 ir 3 dienomis. Mes išreiškiame jums, kurie esate atsakingi už gerovę šios šalies ir jos žmonių, tvirtą mūsų Partijos vienybę su viltimis, siekimais ir troškimais didžiausios daugumos žmonių Amerikoje; išreiškiame karštą norą mūsų Partijos ir visų jos narių sutartinai veikti su šia dauguma ir jos išrinktais atstovais dėti bendrąjį reikalą ir bendrosios gerovės...”

Kaip matote, komunistų partija pareiškia savo “vienybę” su Amerikos žmonių daugumos siekais ir troškimais. Na, o kas yra tie daugumos troškimai?

Dauguma savo troškimus parodo aiškiausia per rinkimus, balsuodama tai už vieną, tai už kitą kapitalistų partiją. Vadinasi, didžiulė troškė, kad Amerikoje viešpatuotų kapitalizmas. Ir komunistų partija su tuo troškimu “vienijasi” (pareiškia “vienybę”).

Toliau ji sako:

“Mes esame amerikiečiai, kurie mylime savo šalį, ir esame pasiryžę tarnauti savo kraštui geriausiomis savo mintimis ir energiskiausiais veiksmais.”

O ką reiškia “energiskiausi veiksmai”? Energiskiausias veiksmas gali būti tikta karas. Taigi komunistai jau pasiryžę ir karan eiti už kapitalistinę valstybę.

O kokia buvo tos partijos politika vakar? Štai, pasiklausykite:

“Mes nestosim ginti buržuazinės Lietuvos respublikos nuo monarchistų pasikėsinimų, nes tai NE MUSŲ RESPUBLIKA... Musų pareiga atsprinti kovą prieš VISĄ BURŽUAZINIŲ SUREIDYMĄ, didint kovą prieš fašistų diktatūrą, kad greičiau būtų galima ją nuversti.”

Tai Zigmo Angariečio žodžiai, pasakyti 6-tame “Balso” numery 1930 metais. Vos vakar da ir Lietuva buvo buržuazinė respublika, kurios negalima buvo ginti, o šiandien jau ir Wall Streeto bankininkų valdomai Amerikai komunistai reiškia didžiausią savo lojalumą ir “vienybę.”

Jeigu šitokia permaina komunistų partijos politikoj įvyko nuo 1930 metų, tai kas iš tos partijos bus dar dešimtmečiui praslindus?

JAPONIJOS PREMIERAS.

Gen. Nobuyuki Abe, kuris šiomis dienomis sudarė naują Japonijos ministerių kabinetą.

NEDAVĖ D-RUI ŠLIUPUI KALBĖT.

V. Andriulis, “Vilny” rašo:

“Dr. J. Šliupas, nors tik ką atvykęs iš Lietuvos, negavo kalbėti Lietuvių Dienoj Pasaulinėje Parodoje.”

Pastaba vietoje. Lietuvių Dienos komitetas pasielgė labai negražiai, nepakviesdamas D-rą Šliupą pasakyti nors kelią žodžių.

Bet Andriulis visai neteisingai kaltina dėl to socialistus, sakydamas, kad—

“Lietuvių Dienos komitete yra ir Brooklyno socialistai, bet jie tik talkininkauja klerikalams.”

Cia jau “Vilnies” redaktorius nežino ką šneka. Faktas yra toks, kad Lietuvių Dienos reikalams tvarkyti buvo sudaryta taryba, kurioj nebuvo nei vieno socialisto, bet buvo gana žymus komunistų žmogus, butent Dr. A. Petrika. Štai tos tarybos sąstatas:

Juozas B. Laučka, pirm. Dr. Aldona Šliupaitė, v. p. K. J. Krusinskas, v. p. Antanas J. Mažeika, sekr. P. M. Braziliauskas, izd. A. S. Trečiokas, glob. Dr. Antanas Petrika, glob.

Gi Lietuvių Dienos programai nustatyti buvo sudaryta atskira komisija, kurioj taip pat nebuvo nei vieno socialisto. Štai jos sąstatas:

Juozas Žilevičius, Matas J. Vinikas, Kazys P. Vilniškis, Antanas J. Mažeika, Anicetas Strimaitis, Albina S. Trečiokas. Cia matome 4 tautininkus bei sandariečius ir 3 neaiškius. Ir nuo jų prigulėjo ar D-rą Šliupą dėti programon, ar ne.

Taigi, prašome dabar draugą Andriulį paaiškinti, kokių būdu cia socialistai galėjo “talkininkauti klerikalams?”

ŽODIS NE SAVO VIETOJ.

Rašydamas apie Lietuvių Dieną pasaulinė New Yorko parodoj, “Naujoji Gadyne” sako:

“Didžiausi pesimistai, net daugelis narių Lietuvių Dienos Komiteto, vargiai tikėjo, kad pereitą sekmadienį, rugsėjo 10, Pasaulinė Parodoj įvyks Lietuvių Diena bus tokia skėminga, kokia ji buvo.”

Kad pesimistai negalėjo tokio pasisekimo tikėti, tai savaimi suprantama, nes jie niekadados nieko gera nesitiki.

“KELEIVIS” TAIP NE RAŠĖ.

“Vilnis” mano, kad “Keleivis” “gali rašyti vieną ir gali rašyti kiatip, nors rašytų tuo pačiu klausimu.” Ešą:

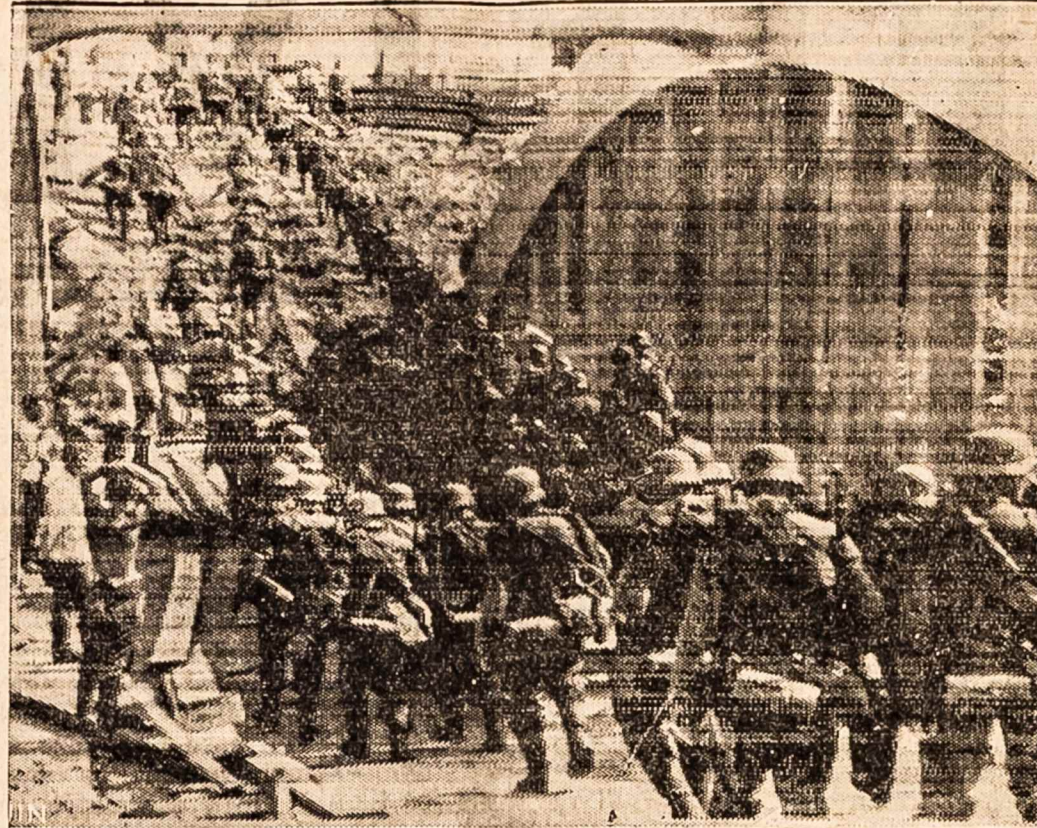
“Vienam numery jis užgria Sovietų Sąjungos ir Vokietijos nepuolimo pakta skydams, kad su tokiais veidmainiais, kaip Chamberlainas Sovietų Sąjunga ir negalėjo susitarti. Kitam numery jis jau kalba, kad pasirašymas tokios sutarties priešinga... etikai!”

Jeigu “Keleivis” būtų šitaip rašęs, tai ištikrųjų būtų šluba jo logika.

Bet “Keleivis” taip neraiš, kaip “Vilnis” aiškina. Mes nesakėm, kad rusų-vokiečių nepuolimo sutarties pasirašymas yra priešingas etikai. Etikai priešinga tik ta slaptoji diplomatiška, kurią rusai vedė už anglių ir francūzių nugaros prieš sutarties pasirašymą.

Matyt, “Vilnies” rašytojas nesuprato, ką jis “Keleivy” skaitė.

Vokiečių Armija Žygiuoja Per Lenkiją.

Vaidelis parodo vokiečius maršuojant per Lenkiją. Lenkai parodė kiek daugiau atsparumo priešui ties Varšuva; visur kitur vokiečiai nesutiko beveik jokio pasipriešinimo.

INSINUACIJA.

“Sandara” rašo:

“...teko sužinoti, jog politinė mašina yra užsukta pašalinimui susivienijimo sekretoriaus M. Viniko...”

“Niekam nėra paslaptis, jog intrigos prieš M. Viniką vedamos dėl to, kad jis nepriklausomai socialistų “gengėj” ir kludotiems politikieriams pasisavinti SLA turta.”

Vadinasi, “Sandara” sako, kad dabartiniai SLA viršininkai nori apvogti Susivienijimą, tik bijosi p. Viniko.

Tai yra kriminališkas šmeižtas ir, jeigu SLA viršininkai tinkamai j tai nereaguos, žmonės galės pasidaryti išvadą, kad jie ištikrųjų tokie yra, kaip “Sandara” juos malevoja.

Bažnytinė Baudžiava Lietuvoje.

Areštuoją ir baudžia evangelikus ukininkus už tai, kad nešvenčia katalikiškų švenčių.

Šių metų šv. Petro dieną keliems Tauragės valsčiaus ukininkams evangelikams, dirbantiems savo laukuose, policijos buvo surašyti protokoliai už nesilaikymą švenčių ir poilsio įstatymo. Protokolas surašytas ir Butkelių kaimo kalviui Kleiniui, kuris policininko buvo užtikintas bedirbinėjas užsidaręs savo kalvėje.

Pagal surašytus protokolus, “nusikaltusiuosius” apskrities viršininkas nubaudė po kelias paras arešto ar pinigine 15—25 litų bauda. Nubautieji apskr. viršininko nutarimą skundė Vidaus reikalų ministeriui, kuris ukininkams uždėtas baudas panaikino. Tačiau kalvio Kleino bauda liko nepanaukinta. Kleinas Vidaus ministerio nutarimą apskundė Vyriausiam tribunolui.

Tribunolas, sprenddamas šią bylą, turėtų principiniai pasisakyti, kodėl evangelikai turėtų švesti Romos popiežiaus kunigų šventes, kuomet katalikai nešvenčia evangelikų švenčių? Kodėl Lietuvoje turėtų būti palaiškoma bažnytinė baudžiava?

GAUSUS SODŲ DERLIUS LIETUVOJE.

Trakų apskrįčio soduose užderėjo daug vaisių. Turgadieniais turgavietėse užtvinta vaisių vežimais. Kadangi vietoje vaisių nespėja išpirti ir dėl gausumo labai žemos kainos, tai dauguma sodininkų su obuoliais ir kriaušėmis važiuoja į tolimesnius miestelius ir net į Kauną. Gausiausias derlius labai skanių kriaušių, čia vadinamų “vengaratkomis.”

BUVUSIŲ Ispanijos SAVANORIŲ LIKIMAS FRANCUZIJOJE.

Šiomis dienomis “Keleivio” redakcijai buvo prisiųstas iš Francuzijos buvusių Ispanijos lietuvių savanorių grupės išleistas biuletinis, pavadintas “Už Vielių.”

Jauni vyrai, idealistai, kurie palikę savo gimines ir draugus važiuavo ginti fašistų užpultą Ispanijos respubliką, dabar gyvena aptverti spigiuotom vieta, kaip kokie prasikaltėliai.

Išleistas jų biuletinis praneša, kad liepos mėnesį Paryžiuje buvo suaukta tarp-tautinė konferencija, kuri svarstė, kaip tuos nelaimingus vyrus iš už vielių paliosuoti, kaip jiems grąžinti laisvą gyvenimą. Konferencijoj dalyvavo ne patys savanoriai, bet suvažiavę iš daugelio šalių rašytojai, politikai ir kitokie visuomenės veikėjai, kuriems rupi savanorių likimas. Buvo iš viso 600 delegatų iš 28 demokratinų šalių.

Iš šitos konferencijos paaiškėjo, kad Ispanijos respublikai buvo didelės užuotautos visose šalyse. Tai matyti geriausia iš to fakto, kad fašistų užpultajai Ispanijai laudžiai įvairiose šalyse buvo sudėta 800,000,000 frankų aukų.

Už buvusių Ispanijos savanorių paliosavimą konferencijoj kalbėjo tokie žymūs žmonės, kaip— Maurice Viollete, buvęs Francuzijos kolonijų ministeris;

Pierre Cot, buvęs Francuzijos aviacijos ministeris; Henry Reynaud, francuzų Generalės Darbo Konferencijos (CGT) atstovas;

Andre Marty, Francuzijos parlamento narys; Mexico ministeris Narciso Bassona, Čilės atstovas Pablo Neruda, Argentinos ir Urugvajaus delegatas Goillet Nunoz, Anglijos lordų rumų atstovas lordas Farrington, Švedijos senatorius Georg Branting ir visa eilė kitų.

Francuzijos parlamento narys Andre Marty užtikrinę, kad Francuzijos stovyklose laikomi Ispanijos savanoriai busią paliosuoti. Jis kalbėjęs tokiais žodžiais:

“Ispanijos vyrai ir moterys! Ispanijos kareiviai! Ispaniai ir tarptautiniai savanoriai! Jūs dar skaudžiausiai kenčiate. Bet mes esame ištikini, kad, dėka mūsų vienybės ir veikimo, jus kančios greit pasibaigs. Jūs eisite iš koncentracijos lagerių dar daugiau užsigurmesni. Turėkit pasitikėjimo žmoniškumo jėgomis, liaudies jėgomis, demokratijos jėgomis—jus grįšite į gyvenimą. Jūs atnešėt mums viską, ko išmokote per tris kovos metus. Mes išlaisvinsime jus iš lagerių ne vien dėl to, kad esate kvalifikuoti žemės ūkio darbininkai, gydytojai, mokslininkai, kariai etc., bet svarbiausia dėl to, kad kiekvienos šalies pareiga yra priimti ir priglausti Ispanijos kovotojus.”

Ir konferencija nutarė daryti pastangas, kad buvusių Ispanijos savanorių, kaip ir tikrieji ispanai, ištikrųjų būtų kuo greičiausiai paliosuoti.

Toliau savanorių biuletinis praneša, kad šiomis dienomis jų stovyklas už spigiuotų vielių aplankė vyriausis francuzų armijos vadas, generolas Gamelin, su kuriuo buvo atvykę ir keliais kitų generalinio štabo karininkų. Biuletinis pabrėžia, kad buvęs “pažymėtinis” iš vizito paprastumas: be jokios ypatingos pompės, be jokių ypatingų policijos apsaugos priemonių. Mums tai matant nenoromis atėjo galvon palyginimas su mūsų matytais, dažnai visai mažučiu kraštų, visokiais džiunguliukais apsikabinėjusiais “generalais” ir “šefais”, kurių apsaugai kartais net judėjimas gatvėse sustabdoma.

Tarp kitko, biuletinyje yra stambiomis raidėmis rašoma: “Mes savo tautos neįsivaikėm, savo gimtajam kraštui nenusikaltom, tai mums nėra ko ir pasizadėjimai duoti. Tegul gailisi ir pasizada tie, kurie Lietuvą šlektoms ir hitleriškiems baronams išparceliavo.”

Matyt, ši pastaba yra tiktai dabartinė Lietuvos valdžia, kuri reikalauja, kad savanoriai, kurie dabar nori atnaujinti savo pasus, duotų raštu pasizadėjimą, kad “gerbs ir pildys Lietuvos įstatymus.”

Lietuvių grupė turi lageryje įsisteigus ir mokyklą, kur dėstomi šie dalykai:

1. Aritmetika.

2. Lietuvių kalba.

3. Geometrija.

4. Algebra.

6. Francuzų kalba.

Be to, įvairiais visuomenės klausimais yra skaitomos paskaitos. Lietuvių grupė turi įsistatiusi net ir knygynėlį, kuriame esą 150 knygų įvairiomis kalbomis. Pasiųtojai piešia paveikslus. Esą jau nupiešti: M. Gorkio, J. Janonio, A. Venclovos, Zemaitės ir Kurdirko portretai.

Socializmo Teorija, tai veikalas, kuris trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, talizmas. Kaina: 25c

D-RO ŠLIUPO PASIULYMAI NAUJAI LIETUVOS VYRIAUSYBEI.

“N. Gadyne” išspausdino D-ro Šliupo dabariniui Lietuvos vyriausybei įteiktą pasiūlymą, kuris tačiau buvo užgniauztas. D-ras Šliupas tame rašte sako:

Lietuvai nerime ir skausmuose gyvenant, leiskite man, nuo širdžiai sveikinant naująją vyriausybę, tarti mano įsitikinimo žodį.

Lietuvoje paniekinta tapo demokratybė, dėl kurios kovojame, o sukurta viską varžančioji oligarchija, fašizmo pavyzdžiu. Kas drįso prieš tai cypelti, tas atsidūrė ar kalėjime ar koncentracijos stovykloje. Užgniauztas tapo laisvės žodis ir susirinkimai net leistųjų draugijų, nėra sąžinės laisvės (Romos katalikų kunigai kaip seniau jodinėjo ant žmonių sprando, taip tebedidinėja, net mokyklose ir armijoje), visur šnipinėjama apie žmonių įsitikinimus, nėra civilinės metrikacijos dėl “posunių” laisvamanių, nėra lygybės prieš įstatymus, įsiviešpatavo favorizmas ir protekcionizmas, finansais ir moksais, kurių mažai beliko, ramstoma nustilbūsioji bažnyčia, seimas atstovauja vien tautininkų sąjungą ir tt. Tokia politika atvedė Lietuvą į sunkiausią padėtį, ir viena praloša seka paskui kitą. “Vadizmas” kaltas, kad atsidūrėme prie politikos prarajos kranto.

Iš naujosios vyriausybės deklaracijos nesimato, kad būtų sukurta naujas vėžes, nors norima tautos pastikėjimo ir vieningumo, konsolidacijos. Aš prisibijau, kad p. Smetona, buvęs pirmuoju Lietuvos prezidentu, nebūtų bent paskutiniuoju. Mano manymu reikia radikalių reformų, ir tai neatidėliojant ilgiau, kad Lietuva nežlugtų. Siūlau štai ką:

1. Atstatyti demokratybę į garbę (ne partijas) ir suliginti visus prieš įstatymus.

2. Polit. nusikaltėliams reikita tuojau suteikti amnestiją (juk net neumanininkai buvo amnestuoti).

3. Cenzura ir VDV bei šnipinėjama—šalin. Spaudos nusikaltimus tesprendžia teismai.

4. Kunigijos bei ponijos privilegijos—šalin. Jų žemės privalo buti parceliuojama žmonėms, sugebantiems žemę dirbti.

5. Valdininkai bei mokytojai reikia skirti valstybinius kvotimus; kas juos išlaiko, tas iš savo vietos nepašalinamas be teismo.

6. Niekam neleistina užimti daugiau kaip vieną valdišką vietą.

7. Ukininkams dabartines skolas reikia nubraukti.

8. Gimnazijos bei mokyklos steigiamos ten, kur gyventojai pageidauja.

9. Daugiau reikia ligoninių ir vargšams prieglaudų, o ne bažnyčių bei kalėjimų.

10. Stipendijų reikia biedniems studentams.

11. Algos ir pensijos virš 1,000 litų mėnesiui niekam ne mokamos, nes pragyvenimui užtektinos, liaudies gi uždėtis mažytis.

12. Lietuva elektrifikuojama, susisiekimas tobulinamas, kaip pirma.

13. Šventosios uostas gilinamas ir įrengiamas skubotai.

14. Armiją N. Zelandijos pavyzdžiu reikėtų pertvarkyti, kas pusiau sumažins jos biudžetą, o padidins jos našumą. Ilgainiui visa tauta bus tinkamai militariškai parengta.

15. Reikia įsteigti ginklų fabriką bendrą su Estija ir Latvija.

16. Gydytojų ir veterinarijų bei agronomų duoti bent kiekvienam valsčiui ar bažnytkaimiui.

17. Reikia vieno teismo visai Lietuvai, naujo “Lietuvos Statuto.”

18. Likviduoti Tautininkų Sąjungą kaip partyninę organizaciją, taip pat ir kitas politines organizacijas.

19. Laisvė, tvarka, teisėtumas ir sveikata tautoje pirmiau viso ko, kad gyventojai mylėtų tėvynę ir savo valdžią. Valdžia yra ne tam, kad ponautų, bet kad tautai patarnautų. Ne religijos, o etikos visur reikia.

Cekija su didelia armija ir su Skodos fabrikų ginklais apginkluota, o nemokėjo atsilaikyti... tai ką mes, smulkutė tauta galime? Tik darbu, ištikimybę, pasišventimu gyventojų tegalime pasiklausyti. Kaimui daugiau dėmesio reikia kreipti ir visą šalį kultūrinti. Gana despotizmo, gana tulų sluoksnių putimosi; ne tinginavimo, girtavimo ir koziravimų reikia, bet auklėti darbingumą ir mokyti vertinti laikas, nes laikas—sako angliai—tai pinigai.

Aušrininkai turėjo omenyje laisvą, darbą, pasiturinčią, demokratišką Lietuvą... Ji virto demokratijos karikatūra ir žlunganti. Mes kurėme Lietuvą, jūs ją išlaikykite, sukurkite ir apginkite nuo pavojų. Leiskite kiekvienam dirbti su lygiais jo gabumų, o atlyginkite sulyg jo tikrais (ne išsvojais) reikalavimais. Nebus skurdžių nei turtuolių, bet visišs patenkinimas, tėvynės meilė, visų darbingumas bei pasišventimas bendram labui.

Mano akys jau temsta, tačiau noriu Lietuvai dar laisvą išsivysti. Su nuosirdžia pagarba,

Palanga. Dr. J. Šliupas. 6-IV, 1939 m.

VOKIEČIŲ KOVA SU ČEKŲ GIMNAZISTAIS.

Vokiečių teismai Pragoj nuteisė 18 metų amžiaus čeką mokinį Dobrovskį, už valstybės ir partijos įžeidimą, taip pat už valdininkų įžeidimą, penkis mėnesius kalėti.

Vokiečių telegramų agentūra plačiai nupasakoja, kaip Dobrovskis ir kiti Pragos mokyklų mokinių ekskursijoje dalyvavę mokiniai, važiuodami per žiudėtų kraštą, užgauliojo geležinkelio tarnautojus vokiečius. Traukinys buvo sustabdytas ir vagonas su tais mokiniais buvo nustumtas į šalutinį bėgus, kur mokiniai buvo tardomi. Pasak agentūros, “policija” pasitenkino, išaiskinusi svarbiausį kaltininką, o kitus demonstrantus po kelių dienų paleido.

Kaune sudegė Intriligatoriaus LENTPIUVĖ.

Kaune sudegė Intriligatoriaus lentpiuvė, kuri stovėjo prie Kęstucio gatvės. Gaisras kilęs, sako, nuo susijungusių elektros laidų transmisijos skyriuje. Ugnies pādaryti nuostoliai dideli.

GEN. WEYGANDAS.

Francuzų gen. Weygandas, kuris išgelbėjo Lenkiją iš bolševikų ofensyvo 1920 metais. Bet šį sykį jis neatvyko Lenkijai į pagalbą.

AI NAU-
SYBEL.

kad gyventojai
ir savo valdžią
am, kad ponai
tai patarnauja
etikos visu-

lia armija ir su
rinklais apginti
jo atsilaukinti.
kutė tauta pa-
u, ištikimybę
rentojų tegai.
Kaimui dau-
ikia kreipti ir
i. Gana depe-
duoksnų puti
vimo, girtavi-
reikia, bet
ir mokytis
laikas—sa-
igas.

rejo omenyje
pastorinčia
tuva... Ji g-
karikatūra
irėme Lietu-
te, sukultu
nuo pavojų
dirbti su-
atlyginimė
(ne išsavo-
s. Nebu-
ly, bet vie-
vynės me-
bei pasi-
labui.
ista, tačiau
ivą išvysti
rba,
J. Štupas

SU ČE-
TAIS.

Pragoj
žiaus čė-
skų, už
s įžeidi-
dininkų
ėnesius

g agen-
sakoja,
ti Pra-
g eks-
moki-
ziude-
o gele-
vokie-
vo su-
su tais
umtas į
r moki-
Pasak
a pasi-
svar-
o kitus
elių die-

INTRI-
ENT.

triligator
i stovėjo
s. Gais-
susiun-
u trans-
gnies pa-
ideli.

IDAS.

tegydas.
tija iš bol-
20 metais
yko Lenk-

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Rusų-vokiečių sutartis ir
komunistai.

Nors rusų-vokiečių ne-
puolimo sutartis jau pasira-
šyta ir Sovietų Rusijos par-
lamento užgirta, bet ginčai
dėl jos nesiliauja, ypač
Brooklyne. Vienas komuni-
stas, tiesa, dabar sakė jau
neinas ant jų susirinkimo,
nes, jo nuomone, neapsimo-
ka į juos eiti, nes jie tik nori
pinigų ir pinigų. Pinigų, gir-
di, neturiu, tai neinu ir, ma-
nau, visiškai neisiu...

Tiek to, sakau: eisi ar
neisi, tai tavo dalykas. Bet
kaip tu žiuri į Stalino ir Hit-
lerio sutartį?

"Kągi čia žiūrėti. Kaip
pamačiau laikraščiuose, kad
Ribbentropas vyksta Mask-
von, nuėjau į 'Laisvę' ir
klausiu: 'Ar galimas daik-
tas, kad Sovietai su tokiais
žmonijomis priešais darytų su-
tarti? Ir štai ką jie man at-
sakė. Girdi, kaip tik Rib-
bentropas pasiekė Maskvą,
tai Sovietai jį suareštuos ir
pareikalaus paliuosuoti Tel-
maną. O dabar išėjo visai
kitaip."

"Ar tu tam tikėjai?" pa-
klausiui aš.

"Tikėjau," sako. "Bet ar
žinai, ką jie dabar sako? Esą, kaip vokiečiai sumušė
Lenkiją, tai Sovietų Rusija
paskelbs vokiečiams karą ir
pradės grusti vokiečius lauk
iš Lenkijos. Tada Vokiečių
armijos sukilis prieš Hitlerį
ir nusikratys jo, o bolševikai
ne tik užvaldys Lenkiją,
Lietuvą, Latviją, Estoniją ir
Finiją, bet ir Vokietiją. Ži-
noma, aš tokiems stebuk-
lams netikiu, bet yra draugų,
kurie pilniausiai tiki, kad
tai bus!"

Tai matote, kokių kalbų
galima išgirsti iš komunistų.

LSS 19 kuopos prakalbos.

Rugsėjo 8 buvo LSS 19
kuopos prakalbos A. L. P.
klubo name. Prakalbos bu-
vo suruoštos ant greitųjų,
bet žmonių susirinko apie
trejetą šimtų. Kalbėtojai bu-
vo trys: St. Strazdas, "Tė-
vynės" redaktorius Kl. Jur-
gelionis ir "Naujos Gady-
nės" redaktorius, J. Stilso-
nas. Prakalbų tikslas buvo
— supažindinti Brooklyno
lietuvius su rusų-vokiečių
padaryta sutartimi.

Pirma kartą girdėjau St.
Strazdą ir Kl. Jurgelionį
kalbant. Jie du neblogi kal-
bėtojai, tik, žinoma, entu-
zmo nepadarė, nes jie nėra
agitatoriai, o tik faktų dė-
stytojai. Strazdas nurodinė-
jo, kaip komunistai nepasto-
vus, kaip jie mėtos iš vienos
kraštutinių bėdų į kitą, dažnai
agituodami už tai, ką vakar
smerkė ir niekino. Jis kalbė-
jo ne tuščiais žodžiais, bet
citavo "Daily Worker". Til-
žėje ėjusį "Balsą" ir kitus
komunistinius raštus, kurie
tą patį dalyką vakar gyrė, o
šiandien prakeikia; o ką va-
kar keikė, tai šiandien giria.
Todel nenuostabu, kad Sta-
linas su Hitleriu "pasibučiavo",
nors senai da visi komu-
nistai skelbė Hitleriui ko-
vą.

Kl. Jurgelionis nurodinė-
jo, kad komunistai yra savo
laisvės prieštai, jau nekab-
bant apie kito žmogaus lai-
svę. Jie savo partijoje pri-
pažįsta kiečiausią discipli-
ną. Jie disciplinuoti užgrie-
bia valdžią; jie visose val-
stybėse įveda diktatūrą, ar-
ba, geriau pasakius, karo
stovį. Lietuvos tautininkai
užgrobė valdžią taip pat į-
vedė karo stovį, geriau pa-
sakius, — fašistinę diktatu-
rą. Atsirado šimtai žmonių
čia Amerikoje, kurie ne tik
teisino Lietuvos tautininkų

diktatūrą, bet visokiais gali-
mais budais rėmė ją. Taip
yra ir su Sovietų Rusija. Ten
komunistai įsteigė vienos
partijos diktatūrą, kurią ki-
tų šalių komunistai taip pat
remia. Tokia ištikimybė sve-
timai diktatūrai yra darbas
žmonių, kurie gyvendami
šioje šalyje, o tarnauja sve-
timos valstybės interesams.
Paeitrus tų valstybių san-
tikams, tokie žmonės, kaip
svetimi elementai, gali but
gaudomi ir baudžiami. O to
galima laukti. Nes Amerikos
valstybė jau pradėjo tyrinė-
ti svetimų elementų veikimą
šioje šalyje.

Toliau kalbėtojas nuro-
dė, kad tokie žmonės neap-
galvotais savo veiksmais,
savo deklaracijomis ir pa-
reikšimais, sudaro pavojų ir
laisvę mylinčioms žmonėms.
Tada pasinaudoja reakci-
jonieriai ir, kovodami su
priešvalstybinio elementu,
dažnai užsmaugia darbinin-
kų streikus, sakydami, kad
tai priešvalstybinio elemen-
to keliama betvarkė. Kal-
bėtojo nuomone, kad komu-
nistai žiuri į gyvenimą
labai siaurai; jų neperkal-
bėsi, jiems nepatarsi, nes jie
ne su faktais rokuojasi, bet
su tikėjimu. Jie tiki, kad
Stalinas jokios klaidos ne-
gali padaryti, ir kad kiek-
vienas komunistų lyderis
taip pat gyvena be klaidų.
Komunizmas, kalbėtojas sa-
ko, reiktų imti kaip so-
cialinį mokslą, bet jį ima kaip
religiją, tikybą. Komunistus
reikia apsviesti, reikia juos
išmokyti, kad žmogui laisvė
žodžio, laisvė spaudos, lai-
siv susirinkimo yra brangi!
Kol kas jie to nesupranta;
dažnai rimtuose susirinki-
muose net čia, Amerikoje,
patriukšmauja.

J. Stilsonas aiškino, kad
nieko nuostabaus neįvykė,
kuomet Stalinas su Hitleriu
susitakė. Pas juos esanti
vienoda tvarka, vienoda
žmonėms laisvė. Kaip nacių
Vokietijoje koncentracijos
stovyklos prikimstos žmo-
nių, taip ir komunistų Rusi-
joje koncentracijos stovyk-
los pilnos politinių nelais-
vių. Kaip pas Staliną suval-
stybtos darbo unijos, taip
ir pas Hitlerį. Kaip pas Sta-
liną kitokių politinių parti-
jų nėra, kaip tik jo paties
partiją, taip ir pas Hitlerį.
Kada jau dingę politiniai
skirtumai, tai kas čia tokio,
jei ekonomikoje yra bi-
skutis skirtumų. Tuos skirtu-
mus laikas taigiai išdildins.
Tad iš jų "pasibučiavimo",
iš jų "susituokimo", nesą ko
stebėtis. Kaip vienas šaudo
savo generolus, taip ir an-
tras.

Prakalbose buvo daug
komunistų; kai kurie bandė
triuksmuoti, bet nevyko.
Kiti darė pastabas, juokau-
dami, esą, kam toji laisvė
reikalinga, jeigu yra vadas,
kuris už visus atprotauja?
Juokiasi žmonės iš tokių
kovotojų, kurie džiaugiasi,
kad pilietis savo laisvės pra-
randa.

Vytautas Katilius.

LAISKAS MAIKIO TĖVUI

South Bend, Ind. — Čia pri-
siunčiu seniai ant batų, tu gal
neatsimeni kad mudu daug
knygų iš Tilžės išveždavome į
Jurbarką iki Raseinių. Perne-
šam ir pristatėm visiems, tu ir i
vaiską nusisqudavai. Mat tu ga-
vai generolo činą, o aš gaunų
Old Age Pension, jau 75 metų,
ale "Keleivį" lengvai galiu
skaityti be akinų.

C. Palaitis.

AMŽINOS DAINOS.

Šioje knygytėje telpa 44 geriausių
Jovaro dainų. Jos tinka deklamaci-
joms ir dainavimui. Kaina .... 15c.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO REIKALAI.

Centro Komiteto pirminin-
ko pranešimas skyriams.

Rugsėjo 6 d. Amerikos
Lietuvių Kongreso Centro
Komitetas laikė posėdį, da-
lyvaujant daugumai narių,
ir padarė šiuos nutarimus:

1. Priėmė rezoluciją apie
dabartinį Europos karą ir
Lietuvos padėtį tame kare.
Rezolucijos tekstą, atspaus-
dintą atskirame lapelyje,
pridedame prie šio laiško.
(Mes jos netalpina, nes
šios šalies neitralumas drau-
džia kurią nors kariaujan-
čių valstybę smerkti ar tei-
sinti.—Red.)

2. Svarstėme A. L. K. lik-
vidavimo klausimą. Suma-
nymas Kongresą likviduoti
buvo pakeltas Centro Ko-
mitete jau pereiną pavasarį,
nes srovės, kurios Kongresą
sudarė, nebegali susitarti
dėl bendro veikimo.

Taigi Centro Komitetas
nutarė A. L. Kongresą lik-
viduoti.

3. Likvidavimo darbą
pavesta atlikti specialiai
komisijai iš 3 asmenų: pi-
rimininko R. Šniuko, p-lės E.
Mikužiuotės ir J. K. Sankiu-
no.

4. Likusieji centro ižde-
pinigai nutarta paskirti Lie-
tuvos politiniams kaliniams
ir tremtiniams, nukentėju-
siems kovoje dėl demokra-
tijos atsteigimo Lietuvoje.

5. Nutarta prašyti, kad
visi A. L. K. skyriai apie ši-
tuos Centro Komiteto nuta-
rimus praneštų prisidėju-
simis draugijoms, ir taip
pat prašyti, kad visi skyriai
prisiųstų centro iždininkui
(p-lėi E. Mikužiutei, 2121
N. Western ave., Chicago,
Ill.) esančius jų ižduose pi-
nigus, kad būtų galima pa-
daryti galutiną finansinę
atskaitą.

Kadangi buv. A. L. K.
centro sekretorius, L. Joni-
kas, netikėtai atsisakė šaukti
Centro Komiteto posėdį,
nors to reikalavo centro pi-
rimininkas ir dauguma Cent-
ro Komiteto narių, bet ir
pats neatvyko į posėdį, tai
šiuos nutarimus išsiuntinėti
pavesta pirmininkui.

A. L. K. Centro Komitetas,
R. Šniukas, pimininkas
1939 m. rugsėjo 11 d.
Chicago, Ill.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Karas Europoje vos pra-
sidėjo, o jo pasekmės jau
smarkiai atsiliepė į Ameri-
kos darbininkus. Cukraus
kaip kur jau trūksta. Mėsa
ir kiti valgomieji reikmenys
pusėtinai pabrango. Visokie
spekuliantai tik trina ran-
kas, kad jiems atėjo šienpiu-
tė pasipinigauti. Su kainų
kilmy, rodos, turėtų kilti ir
darbininkų algos; bet kaip
tik atbulai: kaip kur jos dar
nupuolė. Kas bus, jeigu ka-
ras užsitęs metus ir kitus?
Amerikoje vel teks pelių
duoną valgyti, kaip buvo
pereitam kare.

Mūsų komunistams iš
"Laisvės" ir "Vilnės" nepa-
tinka, jei kas pasako, kad
Stalino-Hitlerio sutartis dar-
bininkų klasei nenaudinga.
Jie sako, kad tai esą "šmei-
žtas". Jie siūlo kolonijoms
šaukti mingus, šaukti susi-
rinkimus ir aiškinti, jog Sta-
lino ir Hitlerio susitarimas
yra "žingsnis prie socializ-
mo." Jie sako, kad Lenkija,
Prancūzija ir Anglija galin-
čios pirkti Sovietų Sąjun-
goje ginklus ir kariauti su
Hitleriu. Bet tai netiesa. Sa-
tartinis trejame punkte aiš-
kia pasakyta, kad Sovietų
Rusija nerems tų valstybių
jokiū būdu, kurios kariaus
prieš Vokietiją. Gal tik
"Laisvės" ir "Vilnės" re-
daktoriai galės parduoti
Lenkijai, Prancūzijai ir Angli-
jai ginklą, bet ne Sovietų
Sąjungai. Kam reikia klai-
dinti skaitytojus? Juk Rib-
bentropas su Molotovu pasi-
rašė nepuolimo paktą ne dėl
juoko! Jis buvo pasirašytas
tam kad Vokietija galėtų
sumušti demokratines vals-
tybes.

Pereitajį pasaulinį karą
Vokietija pralaimėjo ne dėl
stokos žmonių, bet dėl sto-
kos duonos. Dabar gi Vo-
kietija tikisi duonos gauti iš
Sovietų Sąjungos. Ir ji gaus,
nes ir komunistai padarė su
ja netik nepuolimo, bet ir
prekybos sutartį. Sovietai
apsiima aprupinti nacius
maistu ir žaliava. Tai rei-
kia pagalbą Vokietijai, o
ne Lenkijai ar Anglijai.

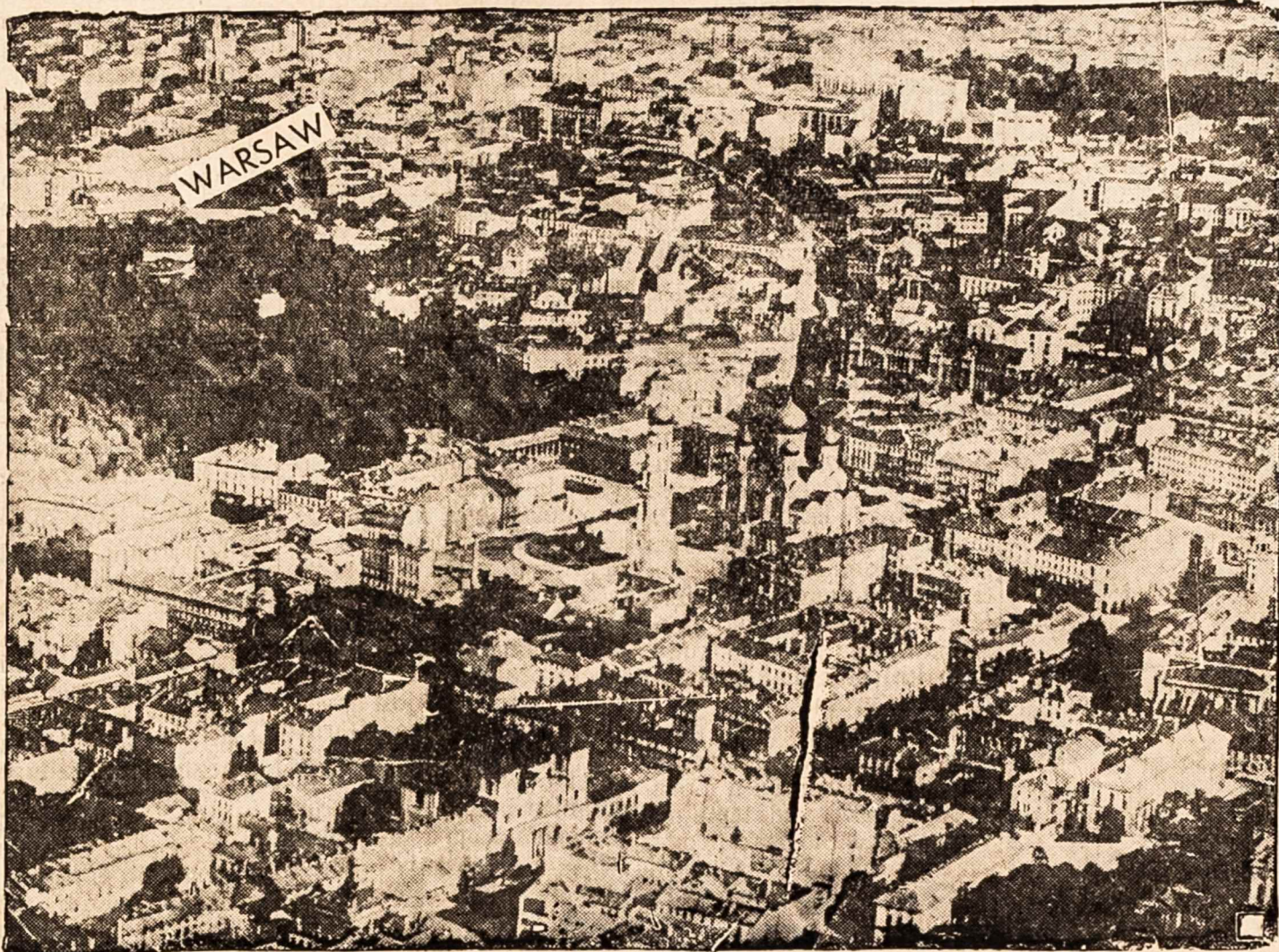
Kaip kas manė, kad Itali-
ja ir Japonija iškrito iš Ber-
lyno-Romos ašies. Pasirodo,
kad ne. Pasirodo, kad So-

vietai ir su Japonija, vokie-
čių padedami, veda dery-
bas. Mussolinis kaip buvo
taip ir pasilieka Hitlerio
partnerys. Jeigu Mussolinis
nekariauja, tai tik dėl to,
kad jam dar nereikia ka-
riauti, nes ir vieni vokiečiai
dar lengvai atsilauko. Jeigu
reikės, Mussolinis stos už
Hitlerį. Jo dabartinis "neit-
ralumas" yra dvejetainis pa-
prantamas. Vienai Vokietijai
kariaujant, Mussolinis
aprupins ją ginklais, o So-
vietų Rusiją—duona. Ant-
ras dalykas yra tas, kad ita-
lijonai prasti kariautojai.
Pereitam pasauliniame ka-
re daug vargo talkininkai
turėjo su Italija. Kaip tik
vokiečiai puolė, tai taip su-
malė Italijos armiją, kad
anglai, francūzai ir ameri-
konai turėjo siųsti šimtus
tukstančių kareivių, idant
sulaikyti austrų ir vokiečių
žygį ant Romos. Dėl to Mus-
solinis ir laikosi "neitra-
lus." Bet jeigu Lenkiją su-
gniužinus karas nesustos,
tai kariaus ir Mussolinis.

Pasaulinėje parodoje New
Yorke 10 rugsėjo dieną lie-
tuviai puikiai pasirodė. Tar-
p katalikiškų chorų matėsi
iš Chicago Birutės choras ir
Lyriečių šokių grupė iš
Brooklyno. Tai pažangiųjų
dvi grupės. Žiūrint į mūsų
lietuvius, taip veržiasi klaui-
simas: ar ilgai dar mūsų
žmonės laikysis juodojo Ro-
mos agentų skverno? Kol
kas jų skverno laikosi ma-
žiausia 85 nuosimčiai lietu-
vių. Metus akimis per tą 25
tukstančių lietuvių minią,
net liudna darosi, kad pro-
gresyvos spėkos tokios men-
kos, tokios nežymios. Nors
paroda buvo didelė, gerai
organizuota, bet labai šven-
ta, su visokiais šventųjų va-
dais. Dėl to, turbūt, ir mūsų
komunistai ant senatvės iš-
tiesė savo brolių katali-
kams ranką. O, kaip būtų
komunistų vadams malonu,
jeigu jie tokioje parodoje
šalia kunigo sėdėtų.

ZODYNĖLIS

LIETUVISKAI-ANGLISKAS IR
ANGLISKAI-LIETUVISKAS, telpa
18,000 žodžių, labai parankus turist
kiešnyje. Gražiai apdarytas dirbtine
skura, 160 puslapių. Kaina \$1.00. Pa-
rankesnis ir geresnis kišninio zody-
nėlio lietuvių kalboje nėra. Gauna-
mas "Keleivis".

Cia yra parodytas Varšuvos miesto vaizdas. Vokiečiams miestą apsupus, Lenkijos valdžia pabėgo iš savo sostinės orlaiviais. Valdžiai pabėgus, lenkų valstybės skaitosi jau susmukus.

Buvusi Lenkijos Sostinė Varšuva.

Clevelando Žinios.

Orlaivių lenktynės. "Dir-
vos" Čalis triksai.

Clevelandas pasidarė kaip
ir centras orinių lenktynių.
Kasmet čia ruošiamos lėk-
tųjų lenktynės. Kurie lan-
kėsi pereitais metais ir ku-
riems teko lankytis šiais
metais, tie pamatė didelę
pažangą aviacijoje. Nors vie-
ni metai nėra ilgas laikas,
tačiau skraidymo srity pa-
daryta daug progreso. Me-
chanika daro tikrus stebuk-
lus. Sunku ir įsivaizduoti,
kad oru pasiremama maši-
na galėtų turėti tokios dide-
lės jėgos. Ir greitumas vs-
tosi nepaprastas. Tik gaila,
kad vienas lakunas prarado
gyvastį šitose lenktynėse.
Kurie dar nėra matę oro
lenktynių, patartina pama-
tyti, jeigu progą pasitaiko.
Tai yra įdomus dalykas.

"Dirvos" Čalis dažnai pa-
sigiria, kad Ohio valstijoj
gyvena 80,000 lietuvių, ir
didžiama jų skaito jo dir-
vukę. Čia tai jau tikras bur-
bulas, pats savęs džiugini-
mas. Kas gi tikės, kad jo
laikraštis turi daugiau kaip
20,000 skaitytojų? Jis būtų
laimingas, jei turėtų bent du
tukstantėlius. Čali, nejuo-
kink žmonių, nes kai kam
gali ir pilvas trukti nuo
juoko.

Karpis per metus su virš-
um savo "Dirvoj" šmeižė
mane visokiais slapvyvar-
džiais; taip buvo ir po ben-
dro trijų SLA kuopų pikni-
ko. Galų gale dar padėjo ir
vieno žmogaus vardą po to-
kiu šmeižu, tai p. Dubaus-
ko. Į paties Karpiaus prie-
kabas aš neatsakinėdavau,
tačiau pamatęs p. Dubaus-
ko vardu parašytą rašinėlį,
nebeiškenčiau neatsakęs į
jo užmetimus. Tuomet pa-
aiškėjo, kad p. Dubauskas
apie tą rašinį nieko nežino-
jo ir nieko bendra su tuo
neturėjo. Tai buvo paties
Karpiaus fabrikacija.

Taigi, šiuomi aš atsipra-
šau p. Dubauską, jeigu aš
kiek jį užgavau savo kores-
pondencijoje. Aš, pamatęs jo
vardą po šmeiziančiu rasi-
niu, turėjau duoti atsaky-
mą. Tačiau ir p. Dubauskas
turėtų ką nors pareikšti
Karpiui už tokį negražų pa-
sielgimą. Tai yra ardymas
taikos lietuvių tarpe.

Jonas Jarus.

"O. S. S." arba Šliubinė Išklmė.
Vieno akto farasas, labai juokingas
ir geras perstatymui. Kaina 15c

KADA BUSITE NEW YORKE

ATLANKYKITE NEW YORKE
PASAULINĘ PARODĄ

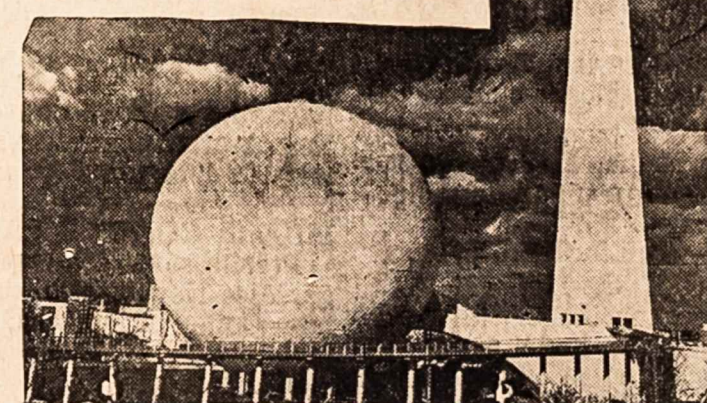
TAIPGI ATLANKYKITE

Lietuvių Amerikos
Piliečių Klubą
RESTORANAS, ŠOKIAI

Klube gausite tikros Lietuviškos
DEGTINĖS

VALGIŲ IR GERIMŲ

Norėdami gauti visokias informacijas
apie pasaulinę parodą, susieiti savo gi-
mines ir senus pažįstamus, užeikite į
Lietuvių Centrą

280 UNION AVE.,
JURGIS KARPUS
Klubo Gaspadorius

BROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS
EVERGREEN 4-9672

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbin-tas, Maikie!

—Ar sergi, tėve, kad taip silpnai kalbi?

—Man labai markatna, vaike. Hitleris užėmė ste-buklingą Cėnstakavą, o rus-kiai dabar pagrobė Vilnių, kur buvo Lietuvos cudauna panelė švėnciausis. Tai gi visi šventi pleisai tapo išne-vožyti.

—Kam čia kalbėti apie tokius niekus, tėve, kuomet pasauly vyksta daug svar-besni dalykai.

—O kas gali būti svarbes-nio, Maikie, kaip Aušros Bromo cudaunas panelės švėnciausio abrozdas?

—Daug svarbesnis yra klausimas, tėve, kuo pasi-baigs šis karas.

—Valuk mano razumo, vaike, tai didelės vainos ne-bus, ba Polščiaus jau nebe-ra, o Maskva padarė su Berlynu sojužą, tai kas čia gali labai vajavotis. Ot, jei-gu džermanas būtų susiki-bęs su ruskiu, tai būtų fai-tas.

—Da nežinia, tėve, kas gali išeiti ir iš tos Berlyno-Maskvos sutarties, apie ku-rią tu kalbi. Štai, kai tik vo-kiečiai atėjo iki pusės Len-kijos, iš priešingos pusės Lenkijon tuojaus pradėjo žygiuoti prieš juos rusai. Kas gali žinoti, tėve, ką ru-sai turi galvoje?

—Na, o kaip tu, Maikie, rokuoti. Kas galėtų jų gal-voje būti?

—Tenai gali but baimė, tėve kad alkani vokiečiai nesusiųdintų derlingais Ukrainos lukais ir sodais. Juk apie Ukrainą jie senai jau svajoja. Ir per pasaulinį karą jie buvo tenai įsiveržę. Kas gali užtikrinti, kad da-bar jie tokių planų neturi?

—Bet jie pasirašė su rus-kiais tokį agrymentą, Maikie, kad vieni ant kitų neuž-puls.

—Pasirašymas šiais lai-kais nedaug reiškia, tėve. Juk vokiečiai buvo pasira-šę tokią pat nepuolimo su-tartį ir su lenkais, o bet gi užpuolė juos ir sunaikino.

—Tai pagal tavo sveiči-jimą išena, Maikie, kad rus-kis su prusu gali da susipeš-ti, ar ne taip?

—Gali buti visaip, tėve.

—Orait, Maikie, jeigu tu taip daug žinai, tai išviro-zyk man, kodėl ruskiai ne-prisidėjo prie Anglijos ir Prancuzijos? Juk tada jie galėtų lengvai Hitleriui sprandą nusukti.

—Bet sukan kitam spran-dą, tėve, visados gali ir pat

nukentėti. Gali but, kad ru-rui norėjo pasirinkti sauges-nį kelią. Jie padarino Hit-lerį, kad jis pradėtų karą su kitais. Momentas buvo labai palankus rusams. Be karo jie gavo beveik pusę Lenki-jos ir įstūmė Vokietiją į ka-rą su kapitalistinėmis vals-tybėmis. Čia vienu šūviu nu-šauti du zuikiai, tėve. Rusi-jai priešingos valstybės lei-džia viena kitos kraują. O kai jos visiškai nusilps, gal jos kils revoliucija. Gal Stalinas tada galės paimti Hitlerį ir įmesti į revoliuci-jos liepsnas. Tada Rusija galės susilaukti senai lau-kiamos valandos—pasaulio revoliucijos.

—Ar tu šur, Maikie, kad taip bus?

—Ne, tėve, aš to netvirtinu. Gali but visai priešin-gai. Gali but, kad francuzai su anglais sumušt Vokietiją ir tada Stalinui kaili nuims.

—Žinai ką, Maikie? Musų ginklų fondas jau susibosti-no, tai atidarykim mišių fondą ir rinkim aukas ant mišių, kad Dievas duotų taip, kaip tu sakai.

—Ne, tėve, aš šituo klau-simu visiškai neitralus.

—Na, tai denkiu, Maikie, kad tu man taip gražiai vis-ką išklumojai; gali but, kad ir man nereikėtų savo nosies į šitą biznį kišti.

UŽNUODIJO KALĖJIMO SARGUS.

Joliet, Ill.—Pereitą savai-tę valstijos kalėjime čia pradėjo kristi vienas po ki-to eargai. Ju krito be žado iš viso 11. Tuomet kaliniai pasistatė kopečias prie kalė-jimo sienos ir stengėsi pa-bėgti, bet kitų sargų buvo suimti. Pasirodė, kad eargai buvo užnuodyti. Virtuvėje į jų kavą buvo pridėta mig-danių miltelių. Todėl visi virtuvėje dirbę kaliniai irgi suimti.

DIDELI KARŠČIAI VAKARUOSE.

Ohio, Illinois, India-nos, Iowos ir South Dakotos valstijose pereitą savaitę buvo labai dideli karščiai. Temperatura siekė vieto-mis 102 laipsnių.

ISDEGĖ CONEY ISLAND.

Pereitą savaitę isdegė pa-garsėjęs New Yorko kuror-tas—Coney Island. Ugnis padarė apie \$200,000 nuo-stolių.

Rymas. Romanas. Ta knyga yra vers-ta į visas kalbas, todėl kad yra gra-žiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chi-cago, Ill. 1909, pusl. 432. Druktai apdaryta. \$2 50

IŠ GAMTOS MOKSLŲ SRITIES

Gyvųjų kalba.

Dvasiniu atžvilgiu, jei taip galima pasakyti, gyvu-nai labai nevienodai yra iš-sivystę. Tą puikiai žinome iš kasdieninių savo pastebėj-i-mų su mūsų naminiais gy-vuliais. Dauguma jų proto atžvilgiu yra visiškai neiš-lavę. Jau piemu nuolat yra priverstas nemaloniais žodžiais palydėti kai ku-riuos gyvūnus, o avys, žąsys ir kiti naminiai gyvuliai yra virtę savotiško neprotin-gumo simboliais. Iš naminių gyvūnų tik šuo išsiskiria sa-vo išlavėjusiu protu. Dėl to šuns mokėjimo daug ką su-prasti, mes jį laikome savo draugioje, leidžiame jam būti kambaryje, imame su savimi eidami pasivaikščioti, panaudojame medžiok-lėje ir ganyboje. Šuo žmo-gui tarnauja ne savo kunu, kaip kiti naminiai gyvūnai, bet savo protu.

Mokslininkai yra daug tyrę gyvūnų proto klausimą. Yra išsivysčiusi istisa moks-lo šaka, kuri vadinama gy-vūnų psichologija. Todėl pasidomėsimė ir mes, ką gy-vūnų psichologai sako apie jų kalbą.

Beveik kiekvienas gyvu-nas gali išleisti kokį nors garsą, o daugelis gyvūnų turi net įvairių garsų. Visiškai natūralu, kad ir gyvu-nai, ypač tie, kurie mėgsta didesnius būrius, savo išlei-džiamus garsus panaudoja savitarpim susipratimui.

Šuo pasižymi savo išlavė-jusiu supratimu, bet balso atžvilgiu jis nepasižymi. Yra dėlto savo lojimo įvai-riais niuansais jis moka pa-reikšti piktumą, džiaugs-mą, skausmą, savo pasiten-kinimą ir kitus jausmus. Daug tobulesnius balsus tu-ri paukščiai: jų giedojimas dažnai mums suteikia sta-čiai muzikinį malonumą.

Bet ir paukščio garsai iš-reiškia tik jo jausmus. Vieni paukščiai turi savotiškus garsus įvairiems dienais lai-kotarpimams: rytmečiui, die-novidžiui ir vakarui. Kiti paukščiai savo garsais mo-ka įspėti savo draugus nuo pavojaus, šaukti ir dargi iš-reikšti pasitenkinimą. Net musų naminė višta turi ga-na apstų garsų įvairumą: ji moka sušaukti savo viščiū-kus, įspėti juos nuo priešių, pareikšti didelį džiaugs-mą dėl padėto kiaušinio, kadu-kūti, kvakšnoti, piktai įspė-ti nekvietą svečią. Taip pat čia reikia prisikaityti ir gai-džio giedojimą.

Tai gi matome, kad gyvu-lių garsai išreiškia tik jų jausmą. Iki kalbos jiems da-lai toli.

Kai kurie paukščiai iš-moksta ir painios žmogaus kalbos. Tokie yra: strazdai ir papugos. Bet jie tikren-bėje tik pamėgdžioja kalbą, o nekalba. Papuga turi ne-paprastą gabumą ir pamė-gimą mėgdžioti išgirstus garsus. Jos ilgas ir labai lankstus liežuvis puikiai tinka įvairių garsų pakarto-jimui. Papagai žodžiai yra įvairių garsų tam tikra ga-ma, kurią ji pakartoja kiek-viena proga, kaip tik jai tas malonu. Bet negalima už-gindyti, kad dažnai peukštis gundžios ištaria ir turėdamas sąryšį su to žodžio turiniu. Štai keli pavyzdžiai. Viena papuga, kurią teko ilgęti laiką stebėti, vakarais mė-gdavo sakyti: "pupa nori miego." Mat pati papuga buvo vadinama pupos var-du. Kai į jos žodžius nebu-vo kreipiamas dėmesys, ji savo prašymą kas kartą gaudesniu balsu kartoda-vo, kaip mažas vaikas. Pa-galiau, kai jos narvelis bu-davo apdengiamas tamsiu antvalku, kad paukštis

galėtų ramiai ilsėtis, papu-ga patenkinta sušukdavo: "jau miegu."

Dažnai dienos metu, iš-ėjusi iš savo narvelio, papu-ga sušukdavo: "Pupa, eik atgal į lizdėlį!" Šiais abiem atvejais išmokyti žodžiai ir posakiai paukščiui, maty-ti, buvo užsilikę atmintyje drauge su tos dienos laiko apytovomis, kai tie žodžiai buvo jai pasakyti, ir todėl ji juos prisiminė kaip tik atitinkamu laiku.

Dabar atkreipkime dė-mesį į beždžionių kalbėji-mo galia. Tyrimai rodo, kad panašios į žmones beždžio-nės, jų tarpe pirmoj eilėj šimpanzė, yra inteligentiš-kiausios iš visų gyvūnų. Jau 1775 metais kaž koks anglų mokslininkas pareiškė, kad beždžionės esančios protau-jančios butybės. Musų šimt-mečio pradžioje beždžionių kalba labai domėjosi ameri-kiečių mokslininkas Garne-ris. Jis fotografo pagalba užrekdavo įvairius bež-džionės balsus ir paskiau per gramafoną tuos balsus pakartojo prie beždžionių patinėlio narvo. Taip moks-lininkas palengva išaiškino, ką kuris beždžionės šauks-mas reiškia. Vėliau Garne-ris persikėlė savo tyrimus ir stebėjimus daryti į džiung-les. Nemaža metų jis išgy-veno Afrikos giriose, kad labiau susipažintų su bež-džionių gyvenimu. Garneris priėjo išvadą, kad beždžio-nės pažįsta spalvas ir su-pranta muziką, o tarpusa-vyje susikalba garsais, ku-rie panašūs į žmogaus pri-mityvišką kalbos formą. Garneris net tvirtino, kad beždžionės, norėdamos pa-sakyti "ne," papurto galvą, taip kaip ir žmogus kad da-ro, o norėdamos pareikšti sutikimą — galvą linkinti.

Mokslu pasaulis šiuos il-gus ir sunkius tyrimus suti-ko labai skeptikai. Tik vė-liau, po Garnerio mirties, mokslininkai pripažino, kad Garnerio tyrimuose esą daug tiesos, nors esama ir perdėjimų. Dabar apie bež-džionių protą ir kalbėti ga-lėjimą yra labai daug moks-linių tyrimų.

Nuo 1912 iki 1920 metų Rusijos mokslų akademija išlaikė beždžionių stotį Te-nerifoje, Kanarų salose. Ste-bėjimus darė Volfgangas Keleris.

1923 metais Washingto-ne šimpanzių kalbos klau-simu pradėjo domėtis ameri-kiečių gyvūnų psichologas prof. Robertas Jerkesas. Tuo pačiu metu dr. Hamil-tonas įruošė beždžionių far-mą Californijoje, o Pasteuro institutas įsteigė beždžionių stotį Francuzijos Gvijanoj.

Tokios stotys buvo laiko-mos Havanoj, Miunchene ir kitur. Miuncheno zoologi-jos sodo beždžionių stotis įsteigta tik prieš keliata me-tų ir ten mokslinius tyrinėj-i-mus darė garsus vokiečių gyvūnų psichologas Šmitas.

Mokslininkai yra tos nuo-monės, kad beždžionių kal-ba ir žmintis yra žymiai menkiau už laukinių tautė-lių protą ir kad beždžionių kalba, kaip ir visų gyvūnų tarpusavio susipratimo gar-sai išreiškia tik jų jausmus, kaip ir primyksišio žmogaus garsai.

Prof. Jerkesas pagal savo tyrimus sudarė šimpanzių kalbos žodyną. Jame yra trisdešimts du žodžiai, ku-riuos minėtasis mokslininkas bando iliustruoti gaido-mis, kad pavaizduotų garsų pobūdį. Pavyzdžiui, alkį šimpanzė pareiškia žode-lyčiais gek-gek-gek; pasi-galvau, kai jos narvelis bu-davo apdengiamas tamsiu antvalku, kad paukštis

RELIGIJA IR PSICHOANALIZĖ

Garsus mokslininkas ir psichologas prof. Freudas, analizuodamas žmogaus psichiką atrado įdomių ir svarbių dėsnių. Freudas pažiuos davė naują kryptį psicho-logijos mokslui, susilaukė didelio pasise-kimo ir buvo kitų mokslininkų išplėstos. Freudas išleido knygą, kurioje nedvipras-miškai skelbia kovą religijai.

Analizuodamas kultūros pradžią, Freu-das nurodo, kad žmogus sukūrė kultūrą kovoje prieš gamtos jėgas. Tokia kova rei-kalavo iš žmogaus daug darbo, pasišventi-mo ir aukų. Kad nugalėti gamtą, jis turėjo paaugoti žymią dalį savo norų, potroškių ir malonumų. Kad kulturai dedamas au-kas būtų lengviau pakelti, žmogus išgalvo-jo sau visą eilę dvasinių surogatų, kurie turėjo teikti jam patenkinimo gyvenime. Vienas iš tokių surogatų ir yra religija, ku-rioe randame žmogaus vaizduotės pasau-lį, pilną jo norų, siekimų, potroškių, jaus-mų, laisvą nuo šio gyvenimo netobulumų ir kentėjimų. Todėl Freudas religiją vadi-na didžiąja iliuzija, kilusia iš stipriausių žmogaus norų ir jo geismų.

Religija, anot Freudo, atsirado primity-viso žmogaus laikais, kada žmogus buvo silpnas ir tamsus intelekto atžvilgiu, kada jis jautėsi bejėgis, priklausomas nuo gam-tos jėgų. Gamta siautėjo prieš pirmovinį žmogų kaip galinga ir žiauri jėga, kuri nuolat griovė jo pastangas gerinti gyveni-mą. Tokia žmogaus buklė vertė jį įieškoti pagalbos ir paguodos savo vaizduotėje. Pirmovinio žmogaus kuryba todėl turėjo vaikišką pobūdį. Freudas įrodinėja, kad vaiko gyvenimo tyrinėjimas mums duoda raktą religijos uletotei suprasti. Ištikrujų, vaikas jaučiasi esąs pasauly bejėgis ir ži-no didelį savo tėvų galėjimą jam visame kame padėti. Ypač tėve jis mato savo svarbiausią gynėją. Šitas vaiko ir tėvo santy-kis atspindi religijos vaizduos ir yra toji medžiaga, iš kurios vaikiškame žmogaus gyvenimo laikotarpyje buvo sukurtos reli-gijos ir jų dievai. Primityviškų tautų reli-gijų todėl jų minčių apie dievą-tėvą. Ir krikščionių tikyba kalba apie dangiškąjį tėvą, be kurio valios plaukas negali nukri-sti nuo žmogaus galvos.

Šiuo atžvilgiu Freudas pareiškia pažiū-rų, kurių laikosi J. M. Guyau. Žmogus nori tikėti, jog po mirties kažkas bus, nori save matyti amžinai nemirtingu, o noras gy-venti pagimdo ir palaiko tikėjimą pomirti-niu gyvenimu, kuris vaizduojamas laimin-gu pagal pačių tikinčiųjų norus. Tikintieji laukia tenai savo asmeninio gyvenimo pratęsimo, tik žymiai pagerinto. Todėl re-

Jerkesas pastebėjo, kad beždžionė ji arba jo tarną vadina vha; mažiau pažis-tamus žmones ji pavadinda-vo gho. Beždžionės, buda-mos blogai nusiteikusios, miumėdavo mm-ghak-mm, o savo linksmumą pareišk-davo garsais ka-ka-ka. Bai-mė pareiškėdavo garsais h-o, o skausmą—ie-ie.

Beždžionės išmokyti žmo-nių kalbos žodžiu iki šiol nepavyko, nors atitinkamų garsų beždžionių gerkieše neturksta. Todėl mokslini-nkas daro išvadą, kad bež-džionių smegenyse kalbos centras yra menkai išlavė-jęs. Amerikiečių mokslininkai bandė vieną jauną šim-panzę auginti drauge su žmonių vaikais, laikant ją ir vaikus visai vienodose apy-stovose. Vaikai augdami iš savo prižiūrėtojų išmoko kalbėti, bet šimpanzė neiš-moko.

Primityviškųjų laukinių tautų kalboje yra apie 400 žodžių, kurie apibudina ar-ba daiktų, arba veiksmus, arba abstrakčius objektus. Nors šių laukinių kalba yra gausiai persisunkusi gamtos garsų pamėgdžiojimu (per-kuno griausmas, žvėrių ur-zimas, miško šniokštimas), tai vis dėlto tie žodžiai su-daro kalbą. Tuo tarpu gyvu-nų kalba yra grynai jausmų kalba. Ji tik išreiškia jų džiaugsma, piktumą arba išgastį.

ALASKOJ RADO 2.000 METŲ ESKIMŲ MIESTĄ.

Danijos valstybės muzie-jaus mokslininkas Helge Larsen šiomis dienomis ra-do šiaurės vakarų Alaskoj senovės eskimų kaimą, ku-ris galėjęs but pastatytas apie 2,000 metų atgal.

lingu galima pavadinti tą žmogų, kuris į savo bejėgiškumo jausmą reaguoja pa-našiomis iliuzijomis, nieko bendra netu-rinčiomis su tikrove. Freudas iškelia reli-giško galvojimo ypatybes ir nurodo, kad toks galvojimas yra pilnas prieštaravimų tikrovei, todėl jis turi būti prilyginamas li-gonių klaidėjimo idėjoms. "Tokių iliuzijų sistema, tokį tikrovės neigimą izoliuotai sutinkame haliucinacinę proto užtemimo buklę," sako Freudas, ir todėl religiją jis vadina tiesiog universališka liga, slegian-čia visą žmoniją.

Pasiremdamas žmogaus psichikos tyri-nėjimais, Freudas priėjo išvadą: žmogus yra dar silpno intelekto butybė ir dažnai savo polinkii ir vaizduotės valdomas. Reli-gijinis auklėjimas tik palaiko silpnasias žmogaus intelekto puses ir yra kaltas už jo iškraipymą. Kas iš mažens yra pratin-a-mas visus absurdiškus tvirtinimus priimti be kritikos, tas dažnai rodo galvojimo silpnumą ir suaugęs. Nuo tokių asmenų, kuriems draudžiama galvoti ir kritikuoti, negalima laukti, kad jie turės šviesiam protui privalomų ir visuomenei naudingų idealų. Jis pabrėžia religijos kenksmingu-mą ir jos žalingą įtaką kulturai. Dabarties žmogui yra negarbinga turėti tokių iliuzi-jų ir tuo silpninti savo protą. Todėl reli-giją reikia išmesti iš pedagogikos, o auklėji-mo pagrindą turi būti padėtas realisku-mo principas. Vaikams reikia sakyti jų protui pritaikintą ir pasakomis bei prietaisais nepildantą teisybę. Freudas su pasi-tenkinimu pasakoja apie savo mažą sunų, kuris klausėsi draugų pasakos, o paskui paklausė: "ar tikrai taip buvo?" o gavęs neigiamą atsakymą, pasitraukė nuo tu draugų. Reikia laukti, sako Freudas, kad žmonės panašiai pasielgs ir su religijomis.

Tačiau Freudas sako, kad būtų tuščios pastangos vienu smūgiu sunaikinti reli-giją. Kas šimtus metų emė "migdomus vais-tus," tas negali iš karto nuo jų atprasti. Bet, budama žmonių giminės liga (neuro-zas), religija neturi ateities ir, anksčiau ar vėliau, bus nugaleta ir turės išnykti. Tiks-liu sakant, žmonės bus nuo jos išgydyti, teigia Freudas. Kulturai kylant, žmogus ras geresnį šaltinių savo dvasiai tenkinti ir neįieškos paguodos religijai svajonėse. Nieko nelaukiant pomirtiniame gyvenime, o koncentruojant žmogaus proto jėgas šia-me gyvenime, gyvenimas žemėje pasida-rys pakankiamas, ir daugiau neslėgs žmo-gaus sąmonės. Taip rašo apie religiją gar-susis pasaulio masto mokslininkas Freu-das.

J. K. iš "Vagos."

LIETUVIAI, KOVJUSIEJI DEL LAIS-VES ISPANIJOJE.

Arti 100 lietuvių iš Lietu-vos ir įvairių pasaulio šalių, bet daugiausia iš Amerikos (šiaurinės ir pietinės) buvo nuvykę įvairiais keliais į Ispaniją kovoti. Kelias jų kovose garbingai žuvo. Vienas kitas dingo be žinios. Kai kas pateko į Franko ne-laisvę.

Tragiškos kovos pasi-baigus, gyvi likę svetimša-liai kovotojai po truputį grį-žo į savus kraštus. Daugu-mas demokratinių kraštų patys savo lėšomis arba dar-bo visuomenės lėšomis sa-vaunorius kovotojų parsiga-beno atgal, įvairiausiais bū-dais pareiškėdami jiems pa-garbą ir pasididžiavimą jais. Į savo tėviškę grįžo ir kai-myninės Estijos savanoriai. Daugumas lietuvių savano-rių grįžo į Francuziją ir už-jurio kraštus. Tik tie, kurie buvo išvykę įvairiu laiku ir į įvairiais keliais iš Lietu-vos, vis kol kas dar negali grįžti atgal. Jų yra daugiau kaip 20. Visi jie tebesėdi in-ternuotai Francuzijos pietuo-se. Šučiainėja su saviš-kiais ir vienminčiais Lietu-voje, gaudami iš jų morali-nę ir materialinę paramą. Budriai sėka Lietuvos orve-nimą. Gyvai atjaudžia Lietu-va užgulusius pavojuos. Visi pasiryžę kovoti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomy-bės.

Štai ka vienas iš šių kovo-tojų, be kita ko, rašo ("Liet-vos Žinios," VII. 4):

"Nežiurint visų išgyventų baisumų, kada ne vienas iš mūsų nešioja kulku į gra-natų škeveldrų paliktas ku-ris žymes, mes nesame dva-ria palauži, o ir fiziškai ne-

same taip jau palieję, kaip kad kas mus norėtų matyti. Ir kai mes sakome, jog mums rupi mūsų tėviškės li-nkimas, kad mes pasiruošę savo kraštą ginti nuo agre-sorių puolimo taip, kaip gy-nam Ispaniją, tai tą gyny-mą suprantame kiek kitaip, ne-gu daugelis tų, kurie tai da-ro tik plunksnaočio ir ant popieriaus liejamo "patrio-tiško" rašalo pagalba."

Ir dar:

"Linksmiau ir ramiau mums, kai žinome, jog yra tautiečių, mums užjaucian-čių, kurie ir sunkiasių kovų valandomis mus neužmiršta ir neabejoja tų tautų laisvės ir nepriklausomybės bei kultūros idealų skaidrumu ir brangumu, už kuriuos mes kovojom. Kova už juos nesibaigė ir nesibaigs tol, kol bus pavergti žmonės, kol bus pavergtos tautos."

"Mintis."

Žinios iš Lietuvos

Lietuva uždarė adminis-tra-cijos liniją su Lenkija.

Kaunas. — Lietuva sau-romo sumetimais pašaukė kitą atsarginių dalį. Be to, uždarė administracinę lini-ją su Lenkija.

Kaunas. — Lietuva tvir-tai nusistatėsi laikyti neit-ralumo ir, reikalauj esant, jį ginti visomis priemonėmis.

Kaunas. — Gen. Černius pareiškė, kad sustiprinimas apsaugos priemonių nėra rengiamasis agresijai. Nors ir turime neišspręstą proble-mą, bet rūpinimės jas tik taikingu būdu spresti.

...prie Pal-
...tik au-
...pažįstama
...liktas.
...didele dra-
...kuterio ir
...kaimynas. Jis
...plaukė. Bet daba
...greta. Tai Ven-
...draugai.
...maityti
...Stanki jiems,
...vieno iš ano
...Lauk

KAIP PALANGOS ŽVEJAI GAUDO BALTIJOS JUROJ ŽUVIS.

"Lietuvos Žinių" korespondentas rašo:

Geroką galą už Palangos, kaip sukomanduoti, sustojo visi keturi iš šventosios atplaukė "kuteriai." (Kuteriai) dabar Lietuvoje vadinami vienstiebius laivukus. Tas vardas paimtas iš anglų "cutter.—Red.) Krantų nesimatė, tik senas žvejys Venskis, atmintinai pažįstas Baltijos pakraščius, pirštu parodė, kur mes esame palikę Palangos krantus. Pro mažus, bet tirus debesis rito saulė. Retai miestą žmogus tematai aušrai tekanti saule. Kuterių žvejai meta savo tinklus į gilų dugną. Nemažas įdomumas pamatyti, kaip raišiojamos virvės, narpliojami tinklai, tvarkomos pludės, kaip metamas tinklas, į kurį turi suplaukti nemažas jūros žuvų burys. Abu tinklo galai pritvirtinti prie storų lynų. Tinklas išmestas. Kuteris pradeda judėti, plaukiamas vis toldami nuo vietos, kur palikome tinklą, kol pasibaigė storasis lynas ir prasidėjo plonokas, piršto storio, metalinis lynas. Šis sukosi nuo ratukų. Rodos, nebus ir galio, juo labiau, kad kuteris slinko pamažu. Pagaliau stabtelėta, nes tinklas nuo kuterio atsiliko 425 metrus. Kitaip nei buti negali. Jei tinklas bus arčiau kuterio, jo nenugramzdina jokie sunkumai. Greit plaukias kuteris trumpą lyną įtempia ir tinklą iškelia į paviršių, o jūros paviršiuje žuvies nepagausi. Ji mėgsta gilumą. Nori ją pagauti, narink tinklą į dugną ir tam turės pus kilometrų lynų, o tokių reikia du dviejų. Tad lynų reikia kuteri turėti net apie 1 kilometrą. Tiesa, prieš įmetant tinklą į jūrą musų kuteris pasuko atgal. Nuo tos vietos mes vingiais pradėjome grįžti šventosios link. Nuo musų neatšilo nei kiti. Dabar visi kuteriai laikėsi šventosios kuro, daugiau ar mažiau sukeliodami į šalis, tai kranto, tai jūros pusėn.

Artėjome prie Palangos, kurios matyti tik aukštasis, žvejų gerai pažįstamas, bažnyčios bokštas. Žvejų didelė draugystė. Prie musų kuterio prijunko vienas kaimynas. Jis kartu su mumis plaukė, mes jį pralenkėme, bet dabar vėl einame greta. Tai Venskis artimiausieji draugai. Anas kuteris turįs maitinti dvi šeimas. Sunku jiems, pasakoja senis.

Ilgai su vienu iš ano kute-

rio senis žvejojęs kartu. Išsiskyrė, bet anas draugas nepajėgė kuterio išgyti. Sukombinavo dviese, sunku jiems. Ir taip vis jie plaukia kartu.

Tik štai, musų draugų kuteris stabtelėjo. Sujudo senis, paliko vairą ir žiūrį į draugus, kiek nerimauja. Pagaliau senis nusišypso. Girdi, jų tinklas už akmenų užsikabino, bet nepavojingai.

—Aš jiems sakiau, kad neplaukiotų taip iš kelio. Gobūmas! — murma senis.

Senis pasakoja apie juos: To aukštojo brolio pasakendės, du broliai silkių žvejyboje išsitarnavę iki kapitono, gausią pensiją, o šis ilgasis, seniausias ir biedniausias, negalįs nei kuterio išgyti.

Pradžioje lygiai dvi ir pusė valandos. Kuteris mažą ratą apsisuko atgal, ratai pradėjo suktyti. Plaukdami arti tinklo pamatėme, kad vienas po kito sustojo visi kuteriai. Kodėl? Kuteriai plaukia viens nuo kito tam tikrame nuotolyje. Traukdamas ir išmestas tinklas, kuteris vietoje pastovi pusvalandį. Jei šalia ar toliau jo plaukias nesustos, tai jis uzbėgs stovinčiam ir tinklus traukiančiam už akių ir tuo būdu iširs gera ir tinkama kuterių rikiuotė. To neturi daryti nei vienas žvejas. Tai nerašytų žvejybos įstatymų nuostatai. Tačiau pasitaiko ir čia nesusipratimų. Tvarką suardo, kurie pamiega, vėliau išplaukia. Bet jei toks užplaukia kitam kuteriui už akių, kyla juroje barmis. Sunku bartis, kada vienas kuteris nuo kito stovi už kilometro, tačiau žodžiais svaigdo. Ant karties pakabintais svarkais grumoją, nuskriaustąjį visi užtaria. Ši kartą visi laikėsi tvarkos.

Kartu sustojo, kartu ir traukia tinklus. Kai susivyniojo metalinis ir lininis lynas, pasirodė tinklo kraštai, didžiulės iš lentų sukalios pludės. Griebtasi tempti tinklą. Kaip teko nustebei, kad visas tinklas buvo tuščias. Traukia, traukia, o vis nieko neištraukia. Pagaliau ištraukia tinklinį maišą, arba "kulį." Pasirodo, tinklas tarnavo tik tam, kad plaukiančias žuvis suvartų į tą maišą, kuris apypilniai prisirinko pleksnių.

Senis pasakoja, kad lašiša per gudri, kad listų ir pleksnių tinklą. Apskritai, tinklu sunku esą ją pagauti.

Ilgai su vienu iš ano kute-

lišvertė ant denio baltapilvės pleksnės, vėl išmetėme tinklą į jūrą. Vėl tie patys ratai, tie patys lynai, tie patys pasisukinėjimai. Jau niklis rušiuoja pleksnės pagal jų dydį. Pleksnės rušiuoti jam padeda ir korespondentas. Surušiuojamos keturios pleksnių rūšys, į keturias dėzes.

Tačiau ne vien pleksnių juroje tepagaunama. Juroje tinklais ir virvėmis sugaunama įvairios žuvies: menkių, lašišų, silkių, silkelių, didžiųjų jurių stintų, kilkių, šprotų, pleksnių, šlakių, lašišaičių, ungurių, outų, šalvių, sykių, perplių, gugužų, vių, erškėčių, sturių ir kt. Anksčiau musų pajūryje sugaudavo gana brangią žuvį — jurių štarą. Tačiau dabar ta žuvis retas žvejų laimikis. Mat, 1874—1875 metais buvo didelis žuvų maras. Tas maras palietė tik jūrų štarą. Šios brangios žuvies tais laikais buvo pilni jūros pakraščiai.

Pleksnės surušiotos ir susiglaudusios gulėjo dėžėse, žvejo sunus susirietė jutėje menkoje lovoje, o mudu su seniu sėdėjome prie vairo. Jis kramtė juodą tabaką ir pasakojo žvejų vargus.

Didžiulė Šnipinėjimo Afera Italijoje.

Paryžiuje gauta žinių, kad Romoje buvo pirmą kartą sukonfiskuotas Vatikano organas "Osservatore Romano" ir šio laikraščio reporteris buvo suimtas. Tai įvyko dėl to, kad "Osservatore Romano" įdėjo savo reporterio surašytą žinią apie atidengtą Italijoje plačią šnipinėjimo aferą Vokietijos naudai.

Buvę taip. Neudonia mieste, kur yra centriniai italų karo aerodromai ir aviacijos dirbtuvės, šiomis dienomis buvo suimti 8 inžinieriai, 4 technikai ir 38 lakunai, kaltinami dalyvavę šnipų gaujoje. Visi suimtieji be vieno esą italai. Tas vienas, Bergas, esą vokiečių aliuinijaus pramonės atstovas. Jis pasisavinęs slapta naujai išrastojo Italijoje aliuminijaus bandomus pavyzdžius ir kėsinęsis juos nusiųsti Vokietijon. Esą, naujai išrastas Italijoje aliuminijus turės būti 30 nuos. lengvesnis savo specifiniam svorįje. Italų policija, pravedusi smulkia krata Bergo bute, viską suradusi.

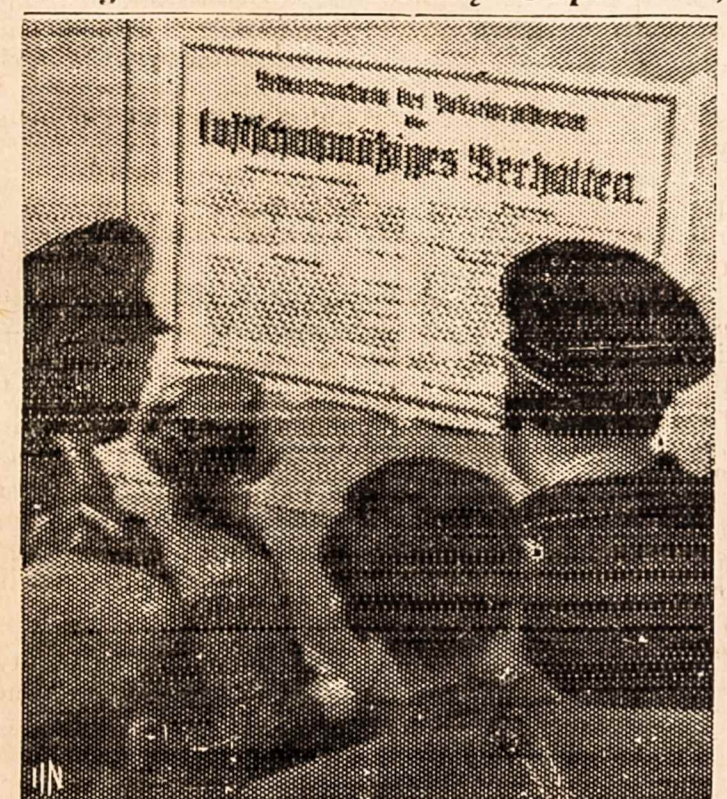
Suimtieji inžinieriai esą: Moneli, Iponi, Grandini, Leo, Korvi, San Antonio ir Pino. Pas minimą Bergą būvę surasta slapta išgytas italų naujo lėktuvų tipo modelis ir kitkas.

Be "Osserv. Romano" tą pačią dieną Romoje taipgi buvo sukonfiskuotas "Tribuna" laikraštis, kuris irgi mėgino paskelbti apie šią aferą. Nors tie du laikraščiai liko sukonfiskuoti, tačiau žinia žaibo greitumu paplito po visą Romą ir Italiją.

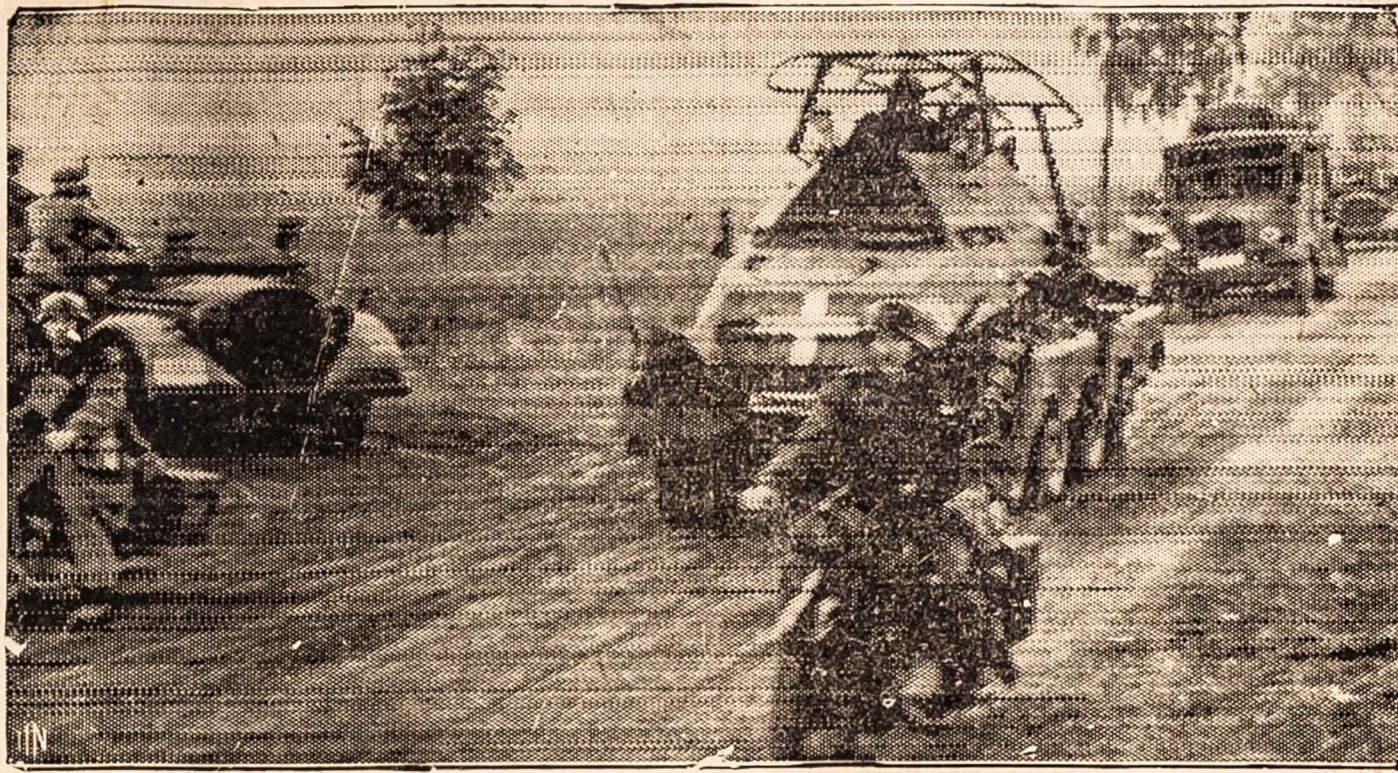
ČEKŲ PATRIOTIZMAS. "Prager Zeitungsdienst." Čekijos ir Moravijos nacių organas kaip praneša Havasas, ruošundžia, kad čekiškai dabar įpratę paversti tikrovines manifestacijas patriotinėmis. Neseniai įvyko čekų tikiybinių manifestacija Domazlice, kur dalyvavo 100,000 žmonių iš visų Čekijos ir Moravijos dalių. Tai buvusi patriotinė manifestacija, nukelusi nepasitenkinimą nacių sluoksniuose.

GO Greyhound! RACING TONITE. WONDERLAND REVERE

Berlynas Laukė Lenkų Užpuolimo,

Da pereitą savaitę Berlyne buvo išlypti valdžios paaiškinimai žmonėms, kas daryti prieš orlaiviams miestą užpuolus. Šis valdžios prisiųstas Amerikon oro bangomis ir parodo, kaip Berlyno žmonės tuos paaiškinimus skaitė. Vokiečiai mat tikėjosi lenkų orlaivių užpuolimo. Bet jis neįvyko.

Čia matome da vieną radiofoto, atsiųstą iš karo lauko radio bangomis. Šis vaizdas yra paimtas "kur nors" iš Vakarų Fronto, kur francouzai mušasi su vokiečiais.

VAIZDAI IS KARO LAUKO.

KODEL "PRITRUKO" CUKRAUS?

Paskutinėmis dienomis Bostono apylinkėse krautuvėse nebegalima gauti cukraus. Krautuvinėms aiškina, kad jie negali jo gauti. Bet iš Washingtono pranešama, kad dabartiniu laiku sandėliuose esą 600,000 tonų cukraus daugiau negu reikia. Tai kodėl gi jo nėra krautuvėse? Pasirodo, kad cukraus trustas sulaukė cukrų tyčia, kad nusigandę žmonės nesiderėtų dėl jo kainos. Ir išties cukraus kainą jau keliama. Už 5 svarus cukraus Bostone kainą prašo jau 65 centų, vietoj 25 centų. Jeigu valdžia neįsikiš ir kainų nenustatys, tai pelnagrobiai galės ir daugiau cukraus kainą pakelti. Juk perito karo metu cukraus trustas buvo išskėjęs cukrų iki 25 centų už svarą. Ir tokia kaina parduodavo dargi nevalytą cukrų, pusiau su malsu.

KEDAINIUOSE NUSISŪVĖ STEIGIAMOJO SEIMO ATSTOVO SUNUS.

Buvusio Steigiamojo Seimo nario Žitinevičiaus sunus, apie 19 metų amžiaus vaikas, nusišovė Kedainiuose. Velionis buvo baigęs "Lietukio" organizuotus kursus. Dabar buvo nuvažiavęs į Kedainius praktikuotis, bet ten įvyko nelaimė.

SIENINIAI KALENDORIAI 1940 METAMS.

Užlaikau daug visokių rusių ir visokių kaina Sieninių Kalendorių. Bizeriams padarome su jų apgarsiniais ir pigiai. Kurie norėtų parduoti pavienius arba norint agentų, geros išlygos. Turime ir Dariaus Gireno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisijungiamieji namus kas teikala. Vienas 25c.—5 už \$1.

7. GILEVICIUS
23 Hartford Ave., NEW BRITAIN, CONN.

PARDUODU LIETUVISKUS BALANDŽIUS.

Indegalyvni, rud galvijai, geltongalvijai ir baltagalvijai. Prisiunskite visas dalis suvienytą Valstiją ir į Kanadą.

GEO. BENDORAITIS
520 Wilson St., Waterbury, Conn.

DYKAI!
Suvis dykai darsi nusišvie savo atėiti ir kokią laime turisi gyvenime, jeigu parasytė tuojais indė d m i kelias stampas dėl persiuntimo. Adresuokite:

PRACTICAL SALES COMPANY
1219 N. Bell Ave., Desk. K. L., CHICAGO, ILL.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ ISDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.

GAUNAMAS IR BONKUTĖSE

PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS
Worcester—5-4334

81 LAFAYETTE ST.,
WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road,
South Boston. Tel. SOUTH Boston 2271.

ZAGARĖS VAISTINĖ PEREJO I KITAS RANKAS.

Zagarėje buvo Naryškinų vardu vaistinė. Dabar ta vaistinė nupirko vaistinininkas Edridgevičius, o namus—vietos klebonas.

PAJIESKOJIMAI

Marijona Tamulionitė pajieskau JUOZAPO WERNO, jis vaziavo vienu laivu iš Anglijos į Ameriką kartu su manim 1907 metais. Oktoberio mėnesį, į Boston, Mass. Jis buvo gyvenęs Anglijoje ir mokėjo angliskai. Prašau atsiskauti, man reikia žinoti laivo vardą kuriuo mes atvažiavom. Aš busiu jam dėkinga, jei jis atsiskaus. Mrs. Mary Wenton (9) R. F. D. 2, Fitchburg, Mass.

Pajieskau Jono GRIKIECIO, Zaskalnių kaimo, Pilviškių parapijos, gyvenimo Shenandoah, Pa. Amerikon atvažiavo 1905 m. Kastantas GNEIZEVICIUS, Jursų kaimo, Pilviškių parapijos. Atvažiavo Amerikon 1904 m., gyvenė Brooklyn, N. Y. Meldžiui atsiskauti, kurie žino kur jie randasi prašau pranešti jų adresą, busiu dideli dėkingas. Jieskotojas paeina iš Jursų kaimo, nuo Pilviškių. (7) Juozas Klimavičius 1262 Front ave., Grand Rapids, Mich.

Pajieskau P. Kopach, jis lietuvis, atvažiavo iš Brooklyn, N. Y. į Chicago, Ill. su 3 vaikais pereinantis metais Septemberio mėnesį. Kas praneš jo adresą gauš \$300, o jeigu pats atsiskaus aš jam užmokesiu \$30.

Kelvieju Nr. 26 buvo mano pajieskojimas Onutės. Susiuntė man daug laisčių ir visokių neprašytų knygų, laikraščių, kuriuos turėjau sudėti į baką. Neprašomų daiktų prašau nesuimtinti. Aš turiu savo laikraščius. T. Kassales (9) 220 E. 1 St., Long Beach, Calif.

Pajieskau brolio KAZIMIERO KAIRIO, karės metų gyvenimo So. Boston ir dirbo plunksnapėje. Vėliau nežinia kur išvažiavo. Iš Lietuvos paeina iš Panevėžio apskr., Kuprelskių parapijos, Montvidj kaimo. Kas žino kur jis randasi malonėkit pranešti, turiu svarbų reikalą. (6) Johana Kairytė-Bulov 3907 N. Nordica ave., Chicago, Ill.

Pajieskau brolio Vinco Merecko, girdejavio gyvenimo Chicagoje, prašau atsiskauti, kurie žino kur jis randasi, prašau pranešti, busiu labai dėkingas. Juozas Mereckas (9) 422 Ringwood ave., Pompton Lakes, N. J.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau gyvenimui draugo tikslu apveisti, vaikino arba našlo tarpe 35 ir 45 metų amžiaus, turi but negirtokis, doras, protingas žmogus, kas ir lietuvis, aš esu našlė, be šeimos, 38 metų, 5 pėjų 8 coliu, turto ir darbo užteks, turu bižnį. Su pirmu laišku prisiųskit ir savo paveikslą. Daugiau aprašysiu vėliau. (9) A. B. 3539 — 111-th st., Chicago, Ill.

Pajieskau draugės apsigedimui kuri mylėtų gyvent ant farmos, arba kuri turėtų savo farmą, aš sutikčiau eiti už darbininką. Plačiau paaiškinsiu laišku. Prašau rašyti Ignas Banis (9) R. D. 1, Hart, Mich.

Pajieskau apsigedimui merginos nesenesnės kaip 37 metų senumo, be skirtumo pažiūrų. Aš esu neženotas 34 metų senumo ir nevartuju svaginančių gerimų, turiu užtikrintą darbą ir esu pasiturintis. Merginos norėčios turėti gerą ir linksmą gyvenimą atsiliepkite. Ant rimtų laisčių kiekvienai duosiu atsakymą. Prašau prisiųsti su laišku ir savo paveikslą. Reikalingi sugrąžinti. W. Z. 55 Jefferson st., Newark, N. J.

REIKALINGI AGENTAI: Pardavinėjimui naujaisiu ir gražiausiu 1940 m. DARIAUS IR GIRENO NO Kalendorių. Galima pasidaryti gera algą. Kreipkitės: STANDARD CALENDAR CO. 332 W. Broadway, South Boston, Mass.

Pajieskau darbo pas teisingus fermerius.

Mėku visokią farmų darbą, nes per daug metų su ūkininkais. Esu patikėtinis ir teisingas, esu laisvų pažiūrų, tai žydoms barzdų nebeužuju. E. n. vichramas, vyras ir pajiegiu dirbti. Kuriam reikalingas vyras ant pastovaus darbo atrašykite, aš atvažiuosiu. Pazymėkite kiek mokėsit. FRANK BARTSH (9) 156 North Rd., Bedford, Mass.

PANAIKINKIT PLEISKANAS ir Sustiprinkit PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir Stiprinantį Toniką. Prisiųskite 25 centus, o mes prisiųsim 2 Sampilu.

ALEXANDER'S CO.
412 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

VIRĖJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitamų, kaip sušaišyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitamų kiekį.

Knyga sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Motery Skyrius. Kaina \$1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS", 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SVARBUS ATSITIKIMAI ĮVYKSTA KASDIEN

TODĖŠIANDIEN "NAUJIENAS" REIKIA TURĖTI KASDIEN

Amerikos lietuviai turi tik vieną dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausis ir seniausias dienraštis "NAUJIENAS."

Negyvenkite nežinojime, patirkite viską, kas dedasi plačiam pasauly, KASDIEN skaitydami "NAUJIENAS."

Už Chicago "NAUJIENOS" metams kainuoja tik \$5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gauna puikių dovanų. Vieną numerį pažirėjimui galite gauti VETUL.

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

VYRAI, SUVERŽKIME DIRŽUS!

Lietuva palaimintas kraštas! Jokia kita šalis neturi tiek daug visokių daktarų, advokatų, diplomuotų ir nediplomuotų ekonomistų, praktikuojančių ir nepraktikuojančių komersantų, kurie nemokamai teiktų nurodymus ir patarimus žmonėms, kaip gydytis nuo visokių užkūščių negalavimų ir kaip apsaugoti visokių suktųjų ir klaidų, kiek jų yra Lietuvoje!

Jeigu tik mūsų žmogus nebūtų tiek rambus ir visais tais jam peršamais receptais ir nurodymais pasinaudotų, tai jis gyventų kaip rojuje, o jo ūkis klestėtų, žydėtų, kaip Kultūros Muziejaus sodelyje rožės!

Tik pasiklausykite, kas reikia daryti, kad gražiai ir socialiai Lietuvoje gyventi. Čia mes jums tik pripažinti duosime pono K. Bulvičiaus nurodymus iš "Tautos Ūkio" Nr. 25—26.

Ponas K. Bulvičius pasigedo racionališkesnio suvartojimo būdo. Tas pastabas ponas labai greitai susimetė ir įrodė, kad Lietuvoje žmonės per metus suvalgo ir drabužių nudėvėję be ne už 650,000,000 — 800,000,000 litų. Tai, žinoma, kupa pinigų! Tik pamanykite, kad dieniai vienam žmogui tenka nuo 80 centų iki 1 lito. Mūsų akimis, tai neišpasakytas pigumas, bet tam ponui ir tai per daug! Aštuoniasdešimt centų į dieną!

Girdi, jei mes dar susipaustume, tai gal žymiai dalį suvartotų produktų būtų galima į užsienius išgabenti parduoti. Tik reikia suveržti diržus!

O štai nuo ko tektų pradėti tuos diržus varžyti. Kiauliena esąs užsieniuose labai pagedaujamas produktas, už ją galima išvesti valiutą gauti, atseit, auksą. Vieton kiaulienos jis persą vartoti avieną.

Sviestas taip pat labai mėgiama užsieniuose prekė. Vieton sviesto pona K. Bulvičius siūlo margarina.

Pagaliau, margarinas margariniui nelygus. Štai, Vokietijoje gamina jau tokį margarina, kad jis kaitinamas pavirsta į vandenį, bet tūtai labai pigus! Matykite, vokiečiai, vieton sviestą valgę, dabar kulkas gamina, tai ir sugalvojo dar

pigesnį margarina, kad ar motoms pinigų netruktų...

Be to, tas pona pataria valgyti marmeladą ir uogienes, nes tai vis produktai, pigesni už margarina.

Girdi, kiaušinis taip pat tokia prekė, kuri be didelių vargų į užsienius plaukia ir iš tenai mainais mes margarino galėtume gauti. Vieton vištinių kiaušinių mes galėtume vartoti antinius. Man rodos, kad tai per didelis duosnumas ir išlaidumas. Štai vokiečiai jau vartoja dirbtinius kiaušinius, kurie savo spalva visiškai nesiskiria nuo tikrųjų kiaušinių, tik jų sudėtis bent kiek kitokia. Trupučiukas medžio piuvėrų, trupučiukas visokių žalumynų ir dažų. Tiesa, iš tų kiaušinių kiaušiniene negalima kepti, pašildyti jie pavirsta į labai abejotina mase. Bet juos galima žalius įte rtyti, vis dėlto šiočia tolia ekonomija ir, be to, nereikia juos varti, taigi ir malūnų nereikia gadinoti.

O kadangi mūsų darbininkija visiškai nėra didelė kiaušinių mėgėja, tai jiems būtų pravartu dirbtiniai kiaušiniai. Nemanykite, kad mūsų darbininkai nenusimaną kulinarijos mandrybės ir nepažįsta geros virtuvės skonio, bet jie yra dideli savo kišenės vergai, savo kišenės diktato klausio, todėl iš seno nėra linkę sviestu keptą kiaušiniene su gera šonine valgyti.

Esą, mes per daug puošnūs, mat, apsirėdymui daug pinigų išleidžiame. Buvę, girdi, norėta savo laiku tautinius drabužius įvesti, jie buvę pigūs ir, svarbiausia, tautiniai, bet, deja, nepriėjo!

Gaila! Juo labiau gaila, kad tuos drabužius norėjo įgyvendinti tokie vyrai, kai V. Uzdavinys ir Pr. Sulaitis. Vienas šitų vyrų mums apie Gedimino kalno nuopelnus daug yra kalbėjęs, o kitas Darbo Rumuose ramiai įsitaaisė. Rodos, iš pažiūros gabus ir susiklaupęs vyrai, bet štai drabužių reforma jiems nepavyko. Jų darbų nuopelnuose tai nebus atžymėta. Gaila vyrų!

Ludna, Lietuva čia turi didelių nuostolių, štai ir dabar tenka galvą sukti, kaip mažiau pinigų drabužiams išleisti. Bet ir čia yra receptas jau gatavas, kam

čia galvą sukti. Antai, vokiečiai iš medžio daro medžiagą drabužiams.

Tiesa, ši reforma turi gražių anekdotų sukursi. Sako, drabužiai pasitaiko labai sklyti, mat sausumoje šakų vietos greitai išbyra. Taip pat patariama tuos drabužius nusipirkti šiltais nelaikyti, nes jie susileidžia, o skalbti galima tik šaltame vandenyje. Tai gerai, nereikia kasti vandens, juk visa tai pigiau...

Tai, vyručiai, jei mes tokius drabužius pradėtume nešioti, ne tik sutaupytume padarytume, bet ir anekdotų kuryba prasidėtų, o juk šioje srityje mes esame dideli apsilaidėliai!

Avalynei, pasirodo, pas mus taip pat daug lėšų reikia. Tai vis nauji vargai.

Tiesa, ir čia vokiečiai jau turi savą madą. Batų padus daro iš medžio, nors šioji mada nėra grynas vokiečių išmislas.

O mūsų miestai, jų madų vaikytos jau dabar kaip kur pradėjo medinius padus dėvėti, taip sakant, sekti paskutine Berlyno madą.

Pasirodo, kad mes net elektros perdau vartojame. O mes juk galėtume paskirti Etiopiją, kur elektros ne vartoja. Arba štai Afrikos Maroko, kurią pona Bulvičius pažįsta, ten žmonės irgi labai "taupiai" gyvena...

Be keistas tasai pasaulis! Tie kraštai, kurie pas save daugiausia visko suvartoja, daugiausia ir užsienin visko eksportuoja! Kokios priešgynybės!

Štai, Šiaurės Amerikoje darbininkai tiek netaupiai gyvena, kad retas iš jų pėsčiomis į darbą eina; matykite, daugelis jų turi savo automobilius! Ten gatvėje pasirodyti neprosytomis kelnėmis tikra gėda.

Neišmanėliai, kiek jie pinigų sutaupyti, jei visi, sakysime, basinčio mės vaikščiotų ir vieton kiaušiniene sviestu keptos ir bekoniku atmiestos vartotų dirbtinius, ant margarino keptus, kiaušinius.

O juk toji pati Amerika yra didžiausias eksporto kraštas! Arba štai, mūsų idealizuojama Danija, jos ukininkai savo sviestu jau iš seno Londoną maitina ir mus sėkmingai konkuruoja, o ten retas iš ukininkų neturi pianino ir nuosavą knygynėlį, kuriame galima užtikti žymių rašytojų veikalus!

Butų gera, kad mūsų diplomuotai ir nediplomuoti ekonomistai ir praktikuojantieji ir nepraktikuojantieji komersantai juos pamokyti, kaip reikia ekonomiskai gyventi!

Taip, Lietuva palaimintas kraštas! Niekur kitur negausi tiek daug ir tokių gausių, gražių patarimų, kaip reikia ekonomiskai gyventi! Ir už tuos patarimus nieko nereikia mokėti, tik buk gudrus išmintingų vyrų paklausti, tuomet gyvensi kaip ant mielių!

Žinoma, jei suverši savo diržą!...

"Mintis."

NAMAI, KURIUOSE KELOS DEŠIMTYS ŽMONIŲ LAUKIA MIRTIES.

Vilijampolėje, Sargėnų kaime, yra p. Miniotienės laikomas džiovininkams izoliatorius, kuriame valdžios lėšomis laikomi neturtingi džiovininkai, neturį lėšų gydytis. Šiuo metu izoliatoriuje yra 45 ligoniai. Keliatas jų yra tvirtesni, bet daugumas visai silpni. Visi ligoniai laikomi labai apvertkinoj priežiūroje. Ligoniams priežiūre yra tik viena galėstingoji sesuo ir dvi sanitarės. Sanitarės ligoniams mato tik kaip viešias, nes dėl daugybės darbo ir netvarkos jos negali ilgai patarnauti — pabuna kelias sa-

Kaip Aktoriai Sveikinas.

Judžių artistas William Powell (kairė) ir aktorė Myrna Loy, sveikinas susitikę po ilgo nesimatymo. Jų direktorius, kuris stovi toliau, sako, kad jiedu bučiuojasi tikrai artistiskai.

vaites, kita net kelias dienas ir pabėga.

Šiuo metu visam name daromas remontas. Taip pat ligoniai daug kenčia ir dėl vandens stokos. Jau trys savaitės kai nėra vandens ir nesirūpinama sutvarkyti nei šulinio nei pompos. Vandens iš Neries reikia nešti ligoniams su kibirais. Silpni ligoniai nepajėgia pakankamai vandens prinešti, dėl to dažnai esti užsikimšę klozetai ir basiai dvokia bei užia tukstanciai musiai. Dėl vandens trūkumo nedaromos ir vonios, taip pat ir baltiniai keičiami tik kas trečia savaitė. Antklodės nekuomet neduklinamos. Ligonius ēda blusos.

Ligoniai turi patys plautis spaudykles paprastu vandeniu, nes dezinfekuojančio vandens retai būna. Nesant šepetėlių skrepliams iš spaudyklių išvalyti, spaudykles labai dvokia. Kišenių spaudyklių ligoniams neduodama, ligoniai vaikšto po rajoną, spauduko pakliuva ir platina džiovos bacilas, kurias vėjas su dulėmis išnešioja po plačią apylinkę ir tuo būdu iš izoliatoriaus platinama džiova.

Tarp kitų trūkumų paminėtina nedavimas ligoniams muilo ir drabužiams susidėti spintų. Savo įvairius drabužius ligoniai priversti laikyti lovoje. Duodamas ligoniams maistas taip pat visuomet esti prastas, mažai duodama riebalų ir tt.

Moraliniai ligoniai taip pat skriaudžiami. Neužprenumeruojama jokių laikraščių, ligoniai už menkiausia nieką skaudžiai barami. Ligoniai bet kam pasiskysti bijo, grąšinami išmetimu iš prieglaudos į gatvę, o kur gi dings išmestas į gatvę beturtis ligonis?

NAMŲ DAKTARAS.

Parasė daktaras A. J. Karalius. Si nauja knyga užpildyta vien reikalingais, aiškiais nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti? Verta šitą knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra viena iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui įsigykite tuoj. Didelė knyga, druska, 300 puslapių. Kaina \$2.50.

Parasė Gadzinkos. — Ir kitos linksmos dainos. Apert juokintys "Daugelis Gadzinkos" telpa 30 įvairių juokingų dainų, eilių, parodijų. Ir ti Daugelis iš dainų tinka juokingoms šeimamacijoms. Šešta pagerinta laida 48 pusl. Kaina 48 pusl. \$2.50.

Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį, tautišės Sernas. Aprašo, kokių būdu žmonės rašyti išmoko, kokių būdu išdėso sau rašta kiekvieną žmonių tautą ir tt. Chicago, 1905, pusl. 304. Andaryta \$2.50.

Kada ir kokių būdu gali svietas kada nors pasibaigti. Parasė prof. Dr. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos verė J. Ilegaudas. Kas nori darsinoti, kada ir kokių būdu gali svietas pasibaigti, tegul skaito tie knygelę. Chicago, 1906, pusl. 125. Andaryta \$1.50.

CHICAGOS LIETUVIS STATYS ŽAGARĖJE PRIEGLAUDĄ.

"Lietuvos Žinios" praneša, kad turtingas Amerikos lietuvis Jokubaitis, dabar gyvenęs Chicagoje, pranešęs Žagarės valsčiaus valdybai, kad sutinkas paaukoti nemažiau kaip 20,000 litų senelių prieglaudai Žagarėje pastatyti.

Valsčiaus valdyba nutarė gausią auką priimti ir steigsmą senelių prieglaudą Žagarėje pavadinti Jokubaičio vardu.

Dabar Žagarėje remontuojamas Švėtės tiltas, kuris išgarsėjo 1905 metais revoliucinio judėjimo metu.

NAUJI RAŠTAI.

Lietuvių Tautinio Atbūdimio Pionieriai, parasė Dr. A. Petrika, išleido Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją. Tai bus bene rimčiausias ir bene geriausias parašytas tos draugijos leidinys. Autorius čia supažindina skaitytoją su pirmesniais Lietuvos rašytojais — Kudirka, Višinskiu, Petkevičaitė-Bite, Biliumu, Zemaite, Lazdynų Pelėda ir Šatrijos Ragana — beašliškai nušviesdamas jų biografijas ir jų gyventąjį laikotarpį. Knyga parašyta gera kalba ir gyvu stiliumi. Skaitymo 318 puslapių, kainuoja \$1.50. Adresas: ALD-LD Centras, 46 Ten Eyck street, Brooklyn, N. Y.

Lytiškos Ligos ir kaip nuo jų apsigauti. Parasė D-ras F. Matulaitis. Ant ra. peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

LIETUVIŲ LAISVĖS MŪLŲ LĖTOJŲ DRAUGYSTĖ WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1939 METAMS. Jos Mačiulis — pirmininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill. F. Sedoravičia — pirm. pagalbin., 733 Lincoln st., Waukegan, Ill. Suzana Gabris — nutarimų rašt., 730 McAlister ave., Waukegan, Ill. Emilija Kernagis — turty rašt., 720 Vine Place, Waukegan, Ill. K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill. KASOS GLOBEJAI D. Lauraitis, K. Ambrozunas. KNYGIAI K. Dambrauskas, A. Marcinukas. MARSALKOS: P. Rukštalas, J. Jarušaitis. Susirinkimai buna paskutinį nedėlią od. 8:00 p. m. 1939 m. rugsėjo 25 d. Liuosybės Sveitinėje, kamp. 8th ir Adams Sts. Waukegan, Ill.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro. Šventadieniai: 10 iki 12 diena. 3325 So. Halsted Street CHICAGO, ILL. Tel. Boulevard 8483

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO M. MICHELSONIENĖ.

KAS DARYTI NELAIMĖI ATSTIKUS.

Apsideginus. — Visų pirma reikia žiūrėti, kad apdeginta vieta būtų švari. Jei nešvari, tai paimti šmotelį švarios vatos ar marlės ir atsargiai nuvalyti. Galima žaizdą nuplauti pasidarius skiedinio iš balingos sodės. Paskui užtepti vazelinės ar kokio nors švaraus aliejaus ir aprišti.

Jeigu nusideginama su amonija ar stipriu alkaliniu, kaip potašius ar "lajus," tai reikia numazgot žaizdą ukstu, paskui švari vandeniu ir aprišti. Geriausia kreiptis pas daktarą.

Išipiovus. — Visų pirma reikia išplauti žaizdą švariu vandeniu ir vata, kad nebūtų purvo, o paskui aptepti jodinu ar kitokiu antiseptiku. Jei žaizda labai kraujuoja, tai kraują galima sustabdyti užveržiant gyslas aukščiau žaizdos, arba dedant ledą ir karštus kompresus, pakeičiant vieną kitu. Jeigu šviesus kraujas švirkščia iš žaizdos čiurlėmis, tai reiškia, kad arterija yra pažeista; tokiu atsitikime reikia kreiptis pas daktarą, nes žaizda gali būti pavojinga. Tuo tarpu, iki daktaro pagalba pribus, žaizdą reikia užspausti, kad kuo mažiau krauju nubėgtų.

Elektros smugis. — Jeigu elektros pritrenktas asmuo tebėra da kontakte su elektros laidu, tai kuo greičiausia reikia jį nutraukti šalin, pačiam prie jo neprisiliečiant. Tai galima padaryti pagalba sausos medinės lazdos, virvės ar susukus kokią sausą drapaną. Reikia saugotis šlapių ar drėgnų daiktų, nes drėgmė lengvai praleidžia elektrą ir lengvai galima pačiam gaut smugį. Jeigu pritrenktas asmuo jau nebeaktyvus, tai reikia daryti dirbtinį alsavimą ir tuo pačiu laiku šauktis daktaro pagalbos.

Apalpus. — Apalpusį žmogų reikia paguldyti aukštesninką, galva žemyn. Atsargiai drapanas, kad niekur nevertų. Braukyti kojų ir rankų rėsius kuno link. Duoti po nosim pakvėpuoti amonijos ar kamparo. Kai atsigaus, duoti karšto, stimuluojančio gėrimo.

Sudūžusį stiklą galima sukliauti ištirpintu alunu skiediniu. Alunas laiko geriau negu klajai ir jo nesimato.

Kad čeverių ir rakandų oda nelužtu, reikia ją ištrinti ricina (castor oil).

KOKS SKIRTUMAS TARP SVIESTO IR MARGARINO?

Sviestas yra daromas iš smetonos arba grietinės, tuo tarpu kai margarinas, kuris oficialiai vadinasi oleomargarinu, padaromas iš augalų aliejaus. Aliejus išspaudžiamas iš kokosinių riešutų (coconut) arba iš sėmenų, paskui chemiškai būdu sutiršinamas ir pridėdama pieno, kad kvepėtų sviestu. Kartais pridėdama da ir gyvulio riebalų, bet ne visuomet.

Maistingumo žvilgsniu, svarbiausis skirtumas tarp sviesto ir margarino yra tas, kad sviestas turi daug vitamino A, tuo tarpu kai margarinas visai jo neturi.

Todėl patartina vartoti riešutų užveržiant gyslas ištekčiai neleidžia sviesto nusipirkti, tai reikia valgyti kitų dalykų, kuriuose yra vitamino A. Prie tokių dalykų priklauso morkos, žaliuos lapuotos daržovės ir kiaušiniai.

VAISTAI NUO MOTERISKŲ SKAUSMŲ.

Amerikos laikraščiuose skelbiami visokie "tonikai", visokie "vaistai" moteriškiems skausmams palengvinti. Jų galima gauti vaistinėse arba galima išrašyti tiesiai iš tų firmų, kurios gamina juos. Daugiausia yra garsinami preparatai šiais pavadinimais:

Branfield's Female Regulator. Cardin. Fleischmann's Yeast. Gude's Pepto-Mangan. Ironized Yeast. Kelp-a-Malt. Peruna. Lydia Pinkham's Vegetable Compound. Prunidia. Shapeley's Vegetable Prescription. Tall's Female Tonic. Tanlac. Tastyeast.

"Consumers Union Buying Guide" pataria nei vieno tų vaistų nepirkti, nes jie nieko negelbsti, tik pinigus ištraukia. Tikrų vaistų, kurie stabdytų moteriškus skausmus ir nekenktų sveikatai, da niekas nėra išradęs. Jeigu kuris iš garsinamų "tonikų" turi kokios nors veikmės, tai jis ne skausmą pašalina, bet tik apsvaigina jausmą ir apgauna ligonę, ir prie to da labai dažnai suerzina vidurius.

EILĖS IR STRAIPSNIAI. Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota, 95 pusl. Kaina 25c.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiš Kalbą SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION KAINA \$1.00. DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta. Kaina \$2.50

KELEIVIS 253 Broadway So. Boston, Mass.

Susitiko Po Keturių Metų.

Edmundas Ružanskis, 45 metų amžiaus Amerikos lenkas, budamas anais metais Sovietuose, vedė gražią rusę merginą, Tamara, bet kai atsivežė ją Amerikon, imigracijos vyriausybė neįleido jos į šią šalį ir ji turėjo grįžti atgal į Sovietus. Tačiau po keturių metų pastangų Ružanskiui pavyko savo žmoną iš Rusijos parsitraukti. Šis vaizdelis parodo jiedviejų susitikimą.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščio.)

Sudegė Gargždų Miestelis.

Gargždų miestelis stovi pačiame Klaipėdos krašto pasieny, ant gražios Minijos kranto ir turi apie 3,000 gyventojų.

Rugpjūčio 15 vakare Gargždų miestelyje kilo gaisras.

Kadangi vakare putė vėjelis, o miestelio trobesiai mediniai, tai ugnis nuo vieno trobesio šoko ant kito ir gaisras tuojau apėmė didelį miestelio plotą.

Sunku apskaičiuoti tą baime ir skausmą, kuris apėmė Gargždų žmones degant miesteliui.

Ugniai plečiantis, daugelis žmonių mėgino savo turą gelbėti, nešė iš namų į kluonus, bet ugnis įkandinėjo taip greitai, kad ko nešpėjo užklupti trobesiuose, tą užtikto išneštą iš namų.

12 val. nakties ugnies juosta nusitęsė apie kilometrą abipus centrines—Klaipėdos gatvės.

Baisi pašvaistė atsirėmė į dangų.

Degę trobesiai ir trobesių stogai krito poškėdami ir puskėdami, vertės kamuoliai dūmų, o aplink girdejojosi padegėlių verksmai ir pagalbos šauksmai.

Kadangi Klaipėda yra arčiausiai Gargždų, tai šauktasi Klaipėdos ugniagesių.

Klaipėdos ugniagesiai ir buvę svarbiausi Gargždų gesintojai. Be to, Gargždų gesinti atvažiuo Kretingos ir Palangos ugniagesiai, o vėliau ir kitų aplinkinių miestelių.

Apie 12 val. ugnis buvus jau lokalizuota, bet ugnies apimtų trobesių užgesinti buvo neįmanoma, nes jie degė kaip degtukų dėžutės.

Kiek iš viso trobesių sudegė, paskutinių žinių dar negauta, bet spėjama, kad per 200.

Daugelis Gargždų gyventojų išsikurstė po apylinkės kaimus, nes jie neteko savo pastogių ir kitokio turėto turto.

PANEVŽY NEPAPRSTAI BRANGSTA BUTAI.

Paskutiniuoju metu Panevėžy nepaprastai pabrango butai. Namų savininkai kelia butų nuomas kiek begalėdami. Iškraustyti nuomininkus iš butų savininkai naudoja savo rusies priemonės, atsako butus, surasdami visokių fiktyvių priemonių.

PAKUONIO VALSČIUJE NUŠAUTAS JONAS BAURA.

Šiomis dienomis Pakuonio valsčiuje buvo pastebėti du įtartini asmenys, kuriuodu policija pradėjo sekti, o Margininkų bažnytkaimy mėgino sulaukyti.

Vienas įtariamųjų tuojau pasidavė, o antrasis, jau sužeistas į koją, atsigules į runkelius darže smarkiai atsisauė; jis buvo nukautas vietoje.

Vėliau paaiškėjo, kad nušautasis yra policijos pajėskomas Jonas Baura, o pasidavusis pil. Kalėda.

PIRMIEJI DARBININKAMS NAMAI JAU BAI GIAMI STATYTI.

„Maistas“ darbininkams šią vasarą pradėjo statyti Kaune keliatą namų. Šie namai yra statomi netoli „Maisto“ fabriko. Namai galutiniai bus baigti statyti šimet. Jie yra dviejų aukštų ir juose galės gyventi kelios darbininkų šeimos.

BIAURI KUNIGŲ POLITIKA LIETUVOS MOKYKLOSE.

„Lietuvos Žinios“ rašo:

Dar pernai birželio mėnesį šiaulietis Jonas Čerskis pasiuntė švietimo ministeriui registruotą laišką su protestu dėl jo dukters Birutės palikimo antriems metams IV-tame skyriuje už tai, kad ji nesimokė mokykloje kaip „aliku tikybos pamokų. Kadangi mergaitė visus mokslo dalykus iš 4-rių skyrių programos išlaikė gerai, o penktą skyrių nebuvo priimta tik dėl tikybės dėstytojo kunigo užsispyrimo, tai tėvas nerado reikalo leisti mergaitei be jokio reikalo antrus metus sėdėti, nes galėtu ir vėl istorija iš naujo būtų pasikartojusi ir jos V-tą skyrių nebūtų perkėlę. O vertimas mergaitę mokytis antrus metus gerai žinomų dalykų tiesiog mokinės kančionas, nepateisinamas jokiais pedagogiais sumetimais. Pažymėtina, kad šioje istorijoje kunigas elgėsi labai gudriai: iki IV-to skyriaus ir mergaitės atsisakymą mokytis tikybą jokio dėmesio nekreipė ir dėl perkėlimo iš vieno skyriaus į kitą neprotestavo, nes tokiu atveju tėvas pareiškė atsisakymą mergaitę iš mokyklos, ir čia būtų tekę susidurti su privalomojo pradžios mokyimo įstatymu ir aiškintis, kas gi kaltas, kad mergaitė neleidžiama į mokyklą — ar tėvas, kuris ją leidžia mokytis, ar kunigas, kuris daro kluitis. Užtat ketvirtame skyriuje kunigas „atsigriebė.“ Čia privalomumas leisti vaiką mokytis baigiasi, todėl kunigas suraitė mergaitę už tikybą pažymį—2 ir užsispyrė į V-tą skyrių neperkelti. Mokyklos vedėjas paklusniai ta kunigo užsispyrimą išpildė ir mergaitę užkirtė kelią toliau mokytis. Dabar tėvas vėl kreipėsi į ministeriją, prašydamas duoti eiga jo skundui.

Kaune, paliai Garliavos plentą, buvo jaunimo susibūrimas. Kadangi buvę neblaivių, tai kilo muštynės, kurių metu vienam vyrukui į šoną įvartytas peilis. Sužeistas atgabentas į ligoninę.

SUŽALOJO DARBININKA.

Šiomis dienomis Kaišiadoryse prie Strumilos durpių kasyklos durpių nešėjas nupuvė darbininkui Dzimtrui Kostui visus keturis dešimtosios rankos pirštus, paliekant tik nykštį. Pirštai nupiauti iki delno.

Hitlerio įpėdinis.

Hitleris anądien paskelbė, kad jeigu jis busias užmuštas, tai jo vietą užimsias maršalas Goering, kurio atvaizdas čia yra parodytas.

Kaip tapti suvienytu valstijų piliečiu?

Alskiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

NELAIMINGI ATSTIKIMAI.

Rugpjūčio 13 d. ties Prienais besimaudydama paskendo Elena Habersotaitė, 17 metų amžiaus. Lavoną surado tik po trijų valandų. Kartu su lavonu tinkle sugavo ir šamą, kuris svėrė 8 svarus. Buvo mėginta atgaivinti, bet jokių pasekmių nedavė.

Maždaug tuo pačiu laiku ties Naravų kaimu (Balbieriškių valsč.) Nemune besimaudydama paskendo Antanas Malinauskas, 30 m. amžiaus. Lavonas nesurastas.

Per dvi dienas šioje apylinkėje paskendo trys asmenys.

Taip pat Kaune, Šiaulių gatvėje, vienuose namuose buvo prisirinkę daug žmonių, išgerta daug degtinės, o paskui pradėjo muštis. Muštynių metu dalis svečių smarkiai nukentėjo, buvo šauktasi medicinos pagalbos, bet paskui patys gydėsi naminiiais vaistais ir ant guzų pylė šaltą vandenį.

Viena kaunietė mergina, Širvintų gatvėje, anądien nutarė sau galą pasidaryti, nes nesiekė už norimo ištekėti. Prieš tai ji išgėrus alaus ir degtinės, o paskui rengėsi gerti acto, bet motina ją persekiojo, tai duktė pabėgo iš namų ir nubėgus į kitą gatvę, acto išgėrė, bet susižalojo ne mirtinai.

Kaišiadorių geležinkelio stoty Kauno-Varsuvos traukinys sunkiai sužalojo Eleoną Stepkauskaitę, 17 metų amžiaus mergaitę. Jai nukrito kairioji ranka iki pečių ir pramušta keliose vietose galva.

Zapyškio, Lėkečių ir Kazlų-Rudos valsčiuose perkunija su ledais išmušė didelius vasarojaus plotus. Ledai krito kiaušinio didumo. Nuo baisy liučių kilo potvyniai, kurie sugriovė Zizų ir Jadagonių kaimų malūnus.

Kaune, paliai Garliavos plentą, buvo jaunimo susibūrimas. Kadangi buvę neblaivių, tai kilo muštynės, kurių metu vienam vyrukui į šoną įvartytas peilis. Sužeistas atgabentas į ligoninę.

I Telšius buvo nuvažiavęs vienas kaunietis futbolininkas ir ten bežaisdamas nusilaužė koją. Dabar jis gydosi Kaune.

Gruzdžių val., Raubaičių kaime, žaibas sudegino ukininko Alekso Garnio kutę su dviem joje buvusiais paršais. Nuostolių padaryta už 600 litų. Turtas buvo apdraustas tik ant 400 litų.

Rugpjūčio 13 dieną Aukštojo Panemunė besimaudydami Nemune prigėrė 5 žmonės, jų tarpe ir teisininkas J. Variakojis.

Bijotės ežere, Padubysio valsčiuje, prigėrė iš Kauno atvažiavęs Petras Musteikis, 16 metų amžiaus mokinys, D-ro Musteikio sunus.

Ties Pociunų kaimu, Prienų valsčiuje, Nemune prigėrė Napolis Pakštys, 11 metų amžiaus piemenukas.

Seduvos valsčiuje buvo erzilo sunkiai sužeistas ukinkas Daubaris. Vežant Panevėžio ligoninėn jis mirė.

Kaip tapti suvienytu valstijų piliečiu?

Alskiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

Didžiausi Amerikos Piktadariai.

Jungtinių Valstijų slaptoji policija sako, kad šie keturi asmenys yra didžiausi Amerikos visuomenės kenkėjai. Nr. 1 yra Irving Chapman, pasmerktas kalėti 145 metus bet pabėgęs banditas. Nr. 2 yra kidnaperis Theodore Cole, pabėgęs iš Alcatraz katorgos. Nr. 3 yra Ralph Roe, bankų plėšikas. Nr. 4 yra Louis (Lepke) Buchalter, už kurio galvą buvo paskirta \$30,000, bet kuris pats policijai pasidavė.

UŽPUOLIMAS ILGŠELIŲ MIŠKE.

Važiaviant iš Upynos namo, Ilgšelių miške, Šiaulių apskrity, buvo plėšiko užpuultas Kūrsenų miestelio žydas Icikas Praisas. Gražindamas dviem revolveriais, plėšikas apiplėšė jį, tačiau terado ir paėmė vos 3 litus pinigų. Apie užpuolimą Icikas pranešė policijai tik kitą savaitę, nes plėšiko buvo įgrasintas.

ZAPYŠKIO LAISVAMANIŲ STEIGIA KNYGYNĄ

Zapyškio laisvamanių skyrius jau turi surinkęs per 150 tomų knygų, bet nori atidaryti biblioteką tik tada, kai bus apie 400 tomų. Laisvamaniai prašo dar paremti biblioteką knygomis ar pinigais.

DEMĖTOJI ŠILTINĖ.

Apie Anykščius pastebėta susirgimų dėmėtąja šiltine.

Lengvas Budas Išmokt Angliškai.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

Rankinis reikalingiausių žodžių ir pasakalėjų. Ši knyga suteisya taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasakalėjiniai darbai, įskaitant, važiavimą kur nors, nusisėjimą, pasidankant, pas barzaskutį, pas kraučiu ir t. t. Su fonetiniu ištarimu ir gramatika. Antra papildinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelonas. Pustl. 95. .... 35c.

PANEVŽIEČIŲ EKSKURSIJOS KATASTROFA.

Trokas su 40 keleivių aukštieknikas įvirtė į griovį.

Rugpjūčio 16 naktį Utenos apskrity, važiaviant Panevėžio darbo rumų ekskursijai, susidedančiai iš 40 asmenų, atsitiko vežusio keleivių troko katastrofa.

Po nepaprastai kaitrios dienos, grįžtant ekskursijai iš Zarasų, kur ji dalyvavo vandens šventėje, i Panevėžį plentu važiavanti buvo labai daug, daugiausia trokų su ekskursijomis iš įvairių vietų. Pavažiavus 20 kilometrų už Utenos, plentas yra ypatingai rangytas. Vadinamoj plento kilpoj, leidžiantis į pakalnę, trokas neišlaikė lygsvaros ir pradėjo virsti į griovį. Jis apsisvertė taip, kad jo ratai buvo viršuje ir stebuklingu būdu važiuojantys keleiviai išliko nepažeisti.

Sunkiai sužeistų nėra, tačiau lengvai sužeistų daug, kurių tarpe ir Panevėžio darbo rumų klubo vedėjas Tervydis. Dvi moteriškes trokui virstant buvo nublokštos į šalį, tačiau nei viena pavojingiau nesusižeidė. Kitų suplėšyti drabužiai. Iš Utenos buvo pristatytas kitas trokas, kuris ekskursantus parvežė namo.

Iš daugelio darbo rumų rengtų ekskursijų, paskutinė ekskursija iš Zarasų grįžo nelaimingai.

SEPTYNIAS DIENAS GIMDŽIUS, PAGIMDĖ NEGYVĄ KUDIKĮ.

Šiomis dienomis Lietuvoje vieno kaimo moteris didžiuliuose skausmuose besikankindama, dėl neturto negalėdama pasikviesti akušerės, gimdė apie savaitę laiko ir pagaliau moteriškes gyvybės atsidurė pavojuje. Tada buvo pakviestas gydytojas, kuris moterį išgelbėjo iš mirties nasrų. Bet kūdikis gimė nebegyvas. Tokių ir panašių reiškinų neturtingų tarpe dažnai pasitaiko.

„Lietuvos Žinios“, kurios praneša šį atsitikimą, nepasako nei tos moteriškes, nei kaimo vardo.

Inkvizicija. Parašė N. Gusev. Puiki naudinga knyga aprašyta katalikų bažnyčios siautimas ir pradžios reformos su daugeliu puikių paveikslų. 215 pusl. Popieros andaruose. ... \$1.00

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis „Naujoji Banga“

Išėina du kartai per mėnesį. Laidžia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius. „NAUJOJI BANGA“ Surv. Valstijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris.

Adresas: N. BANGA

C. Paraguay No. 1480,

MONTEVIDEO, URUGUAY.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAS

Papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslų. 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuoti viešose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, SEIMINISKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųsti „Money Orderiu“. Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir „Keleivio“ adresą ir nepamiršti prilipti už 2c. markę.

„KELEIVIS“

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

KAS LAIMĖJO DOVANAS MAYNARDO PIKNIKE.

Ir kur galima laimėti pinigų atsiimti.

Čia skelbiame vardus ir pavardes tų, kurie laimėjo dovanų savo įžangos bilietais į Massachusetts lietuvių pikniką, įvykusi Maynarde 3 rugsėjo dieną.

\$50 laimėjo T. Kudla, 6 River st., W. Lynn, Mass. Tiketo numeriai: 226—10. Pinigai jau išmokėti.

\$10 — K. Balkus, 697 Boston st., W. Lynn, Mass. Tiketo nr. 233—19, išmokėta.

\$10 — K. Zinn, 10 Michigan ave., Dorchester, Mass. Tiketo nr. 407—16. Neišmokėta.

\$10 — V. Rimkus, 5 Loring st., Hudson, Mass. Tiketo nr. 162—25. Neišmokėta.

\$10 — R. Morkunas, 72 Beacon street, Somerville, Mass. Tiketo nr. 218—12. Išmokėta.

\$10 — B. Svirka, 6 Burns st., W. Lynn, Mass. Tiketo nr. 231—22. Išmokėta.

\$5 — A. Januškevich, 3 Florida ct., Maynard, Mass. Tiketo nr. 178—13. Išmokėta.

\$5 — C. Sayman, 253 Elm st., Cambridge, Mass. Tiketo nr. 428—24. Išmokėta.

\$5 — W. Ewasko, 79 Rossmore Rd., Jamaica Pl., Mass. Tiketo nr. 409—8. Išmokėta.

\$5 — K. Urewich, Sturgis st., Woburn, Mass. Tiketo nr. 432—24. Išmokėta.

\$5 — A. Raymond, 172 Exeter street, Fitchburg, Mass. Tiketo nr. 386—25. Išmokėta.

\$5 — N. Ausėjus, 75 Fox street, Worcester, Mass. Tiketo nr. 93—8. Da neišmokėta.

\$5 — J. Obiankof, 5 Fairful st., Maynard, Mass. Tiketo nr. 235—21. Neišmokėta.

\$5 — D. Mikulsky, 70 Hampshire st., Cambridge, Mass. Tiketo nr. 214—8. Neišmokėta.

\$5 — A. Matuleuskienė, 250 Athens st., So. Boston, Mass. Tiketo nr. 215—5. Neišmokėta.

\$5 — L. Shyar, 34 Moose st., Norwood, Mass. Tiketo nr. 45—16. Neišmokėta.

Kurie dar neatsiėmė savo laimėtų pinigų, malonėkit kreiptis šiuo adresu: S. Zavis, 1 Symphony Rd., Boston, Mass. Atsiėmkit su savim ir savo tiketą. Gali kreiptis ir laišku, kartu prisiunčiant tiketą. Pinigus gausit. S. Zavis, sekr.

Orlaivių skrido į Lietuvį Dieną.

I buvusią Lietuvį Dieną New Yorko pasaulinė parodoje važiuojo labai daug Bostono ir apylinkės lietuvių. Vieni jų vyko Lietuvį Dienos pamatyti, o kiti programoj dalyvavo Dariaus Posto benas, Gabijos choras, "Sešios Birutės," grupė jaunų šokių ir Dariaus Posto legijonieriai. Vieni jų vyko traukiniu, kiti laivu, da kiti bušais, o p.p. Minkai ir drg. J. Jaskevičius iš Huhsono su keliais draugais skrido orlaiviu.

Bostono žvejų laivas "Foam," kuris buvo nuplaukęs Kanados pakraštyn žuvalti, pradėjo šauktis pagalbos, nes jį trenkęs perkunas ir sugadinęs mašiną.

Reikės atsukt laikrodžius.

Ateinantį nedėdienį reikės jau atsukt laikrodžius viena valanda atgal.

PIKNIKAI.

Nors dienos jau trumpos ir oras šaltokas, bet piknikas lietuvių vis da rengia. Pereitą nedėdienį irgi buvo keliatas tokių pramogų. Gal žymiausias iš jų buvo socialistų piknikas Haverhillyje. Nors iš ryto oras buvo apsiniaukęs ir grumojo lietus, bet popiet dangus prasiblaivė ir haverhilliečių parkas privaziavo pilnas automobilių. Norwoodo draugai buvo atvykę specialiu busu. Daug automobilių buvo iš New Hampshire valstijos. Pikniko nuotaika buvo labai jauki ir draugiška.

Kitas žymesnis piknikas buvo Hudson, Capliko farmoj. Čia piknikavo South Bostono lietuvių biznierių nauja draugija. Išvažiavimas buvo gražus. Buvo ir daugiau piknikų.

Bus Maynardo pikniko komiteto konferencija.

Ateinantį nedėdienį, 24 rugsėjo, 11 valandą ryto, Maynardo lietuvių piliečių klubo salėje įvyks Maynardo buvusio Amerikos Lietuvių Kongreso Massachusetts skyriaus pikniko komiteto konferencija.

Visi komiteto nariai prašomi atvykti pažymėtu laiku ir atsivežti visas pajamas ir išlaidų sąskaitas, nes reikia padaryti galutinę pikniko apyskaitą.

S. Zavis, sekr.

Adv. Bagočius sugrįžo.

Adv. Bagočius, kuris buvo išvažiavęs New Yorko į SLA Pildomos Tarybos posėdį, jau sugrįžo namo. Taryba padariusi daug svarbių nutarimų. Tarp kitko nutarta pavesi Pennsylvaniajos kuopoms nubalsuoti, kur jos norėtų turėti SLA centrą — Pittsburghę, ar kuriam kitam Pennsylvaniajos mieste.

Kubiliuno radio programa.

Rugsėjo 24, iš stoties WCOP, 1120 k., prasidės kaip 8:30 ryto. Programą pildys dainininkai Robertas ir Jieva Niaurai, pianistė Elena Zukauskaitė.

LIETUVIŲ UKININKŲ SĄJUNGOS 5 METŲ SUKAKTUVIŲ PIKNIKAS 24 RUGSĖJO-SEPT., Nedėlioje,

FRANK ROŽENO UKĖJ
LAKESIDE FARM RAYNHAM, MASS.

Programa susidės iš įvairių pasilinksminimų. Bus sporto, irklavimo valtelėm ir šokiai. Jauni ir seni malonėkit dalyvauti, turėsit daug smagumo.

KELRODIS: Nuo Bostono važiuot Route 138 iki Raynham, tada pasukt į kairę Elm gatve. Nuo Providence'o Route 44 iki Route 104, kuris eina pro Lakeside Farmą. Iš Bridgewater irgi imt Route 104

BUNA SPECIALĖ PROGRAMA KAS VAKARĄ.

BLINSTRUB'S Village & Grill

Valgiai visuomet šviežys ir rinktiniai.

Kas mylit gardžiai pavalgyti, tai užėikit pas Blinstrubą.

VAIDOVILIS—FLOOR SHOW KABARETAS, DAINOS, ŠOKIAI!

KIEKVIENA VAKARĄ ĮVAIRESNI DVI ORKESTROS BE PERTRAUKOS GIEŽIA NUO 5 VAKARO IKI UZDAROMA.

NEDELDIENIAIS — KONCERTAS IR MUZIKA PRASIDEDA NUO 4 PO PIETŲ IR TĖSIAS IKI UZDAROMA.

KURIE NORI JAUKIAI PASIMAGINTI, UŽEIKIT PASISVEČIUOTI BLINSTRUBŲ VAUGYKLĄ.

Kampas D STREET ir BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

GRAZINTOJA SUGRYŽO

Karolina Casper-Barčienė, savininkė Casper Beauty Salon, kuris yra po num. 83 L street, So. Bostone, jau grįžo. Ji praleido savaitę

KAROLINA CASPER-BARČIENĖ, laiko New Yorko Pasaulinėje Parodoje ir ypatingu dėmesiu apžiūrėjo The Beauty Salon of Tomorrow. Taipgi dalyvavo ji ir Grožio Kultūriščių Nacionalinėje Konvencijoje kur buvo rodomi vėliausi išradimai ir naujaisi gražinimo metodai. Moksliškas lektijas tais reikalais dėstė pagarsėjusios artistės ir stailų autoritetai.

Karolina Casper-Barčienė pasirengus dabar da gražiau moteris ir merginas padabinti, naudodama moderniausias metodus ir duodama patarimus, kad išvaizdoje pasiliktų visados jaunomis.

Rep.

Penki dideli Kambariai su visais parankumais. Stymu apšildomi, visi naujaisi įtaisymai. Parankūs visais atžvilgiais ir šviesūs. Matyti galima bile laiku.

"Keleivio" name, 253 Broadway, So. Bostone.

Radio Programa.

Rugsėjo 23 d., šeštadienį, programa per stotį WORL nuo 8:30 ryto. (1) Longinas Buinis ir Šidlauskas, muzikantai iš Cambridge; (2) žinios; (3) kalbės d-ras Landzius.

Rugsėjo 24 d., sekmadienį, programa per stotį WORL nuo 9:30 ryto. (1) Jauono Longino Buinio Cavalier's orkestra iš Cambridge; (2) dainininkė A. Kavaliauskaitė iš Dorchesterio; (3) Steponas Kontautas, dainininkas iš So. Bostono.

Lietuvių ukininkų penkių metų sukakties piknikas.

Jau sukako penki metai kaip gyvuoja Lietuvių Ukininkų Sąjunga. Per tą trumpą laikotarpį, ukininkų sąjunga gražiai augo nariais ir pinigais. Sąjunga tarėsi ir padėjo kitoms organizacijoms ir legionieriams jų darbuose. Publikai, kuri rėmė jos parengimus, visados davė pilną vertę už jų pinigų geriausių, skaniausių pačių fermerių gamintų valgių. Sąjungos parengimai buna įvairūs ir linksmi ir todėl juos visi prisimena ir turi pasisekima.

Šįmet pikniko programa bus specialiai įvairi. Piknikas rengiamas ant Frank Roženo Lakeside Ukio, Raynhame. Vieta didelė ir puiki, tai visi galės pilnai linksintis. Sąjunga kviečia visus senovės draugus atsilankyti į šias penkių metų sukaktuves ir draugiškai pasilinksinti. L. U. S.

Jamaica Plain, Bostono priemiesty, ligoninėje pereitą savaitę mirė William Mann, 37 metų vyras, kurį buvo įdrėskus katė.

Aną panedėlį Brocktone prasidėjo Massachusetts fermerių fėrai.

CASPER'S BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

Parsiduoda Namas.

1810—1816 Dorchester ave. kampinis muros namas, keturios šeimos po 6-is rūmus, gerai ištaisyti ir 3 stori be lų, tinkami visokiems bizniais arba saunai. Puiki vieta, namas pilnai apgyventas. Randos \$170.00 į mėnesį. Parsiduoda pigiai. Savininką galima matyt ant 3-čio floor.

15 Lafield st., Dorchester, Mass.

PAS MUS GALIT GAUT VISOKIEM PADARAM

Geležies Reikmenų

Pas mus gausite: Geriausios Rusijos PENTŲ, ALIEJŲ, STIKLŲ, PLUMBINGŲ. Visokių smulkių reikmenų iš geležies, SIENOMS POPIERŲ. Visokių reikmenų Elektros. Visokių reikmenų iš gumos, etc.

Geriausias Tavoras, Prieinamausia kaina. Pritytymas veltui. Užėikit ir Persitūrinkit.

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Savin.
628 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4148

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

Patogi Šiluma

Atsisuk kuomet jos reikia;
Užsuk kuomet ji jums nereikalinga.

ISIDEK FLORENCE OIL BURNER
I JUSŲ PEČIŲ DABAR!
PIGUS—GRAŽUS—PATOGUS.

Nereikia krapštinėtis apie pečių kuomet anglys nenori degt. Nėra pelenų, nei dūmų—nėra smulkios nei troškulio.

Prisirengkit dabar prieš užėisiant šaltam orui!

FLORENCE PEČIŲ OIL BURNERIAI
FLORENCE PARLORIŲ ŠILDYTUVAI

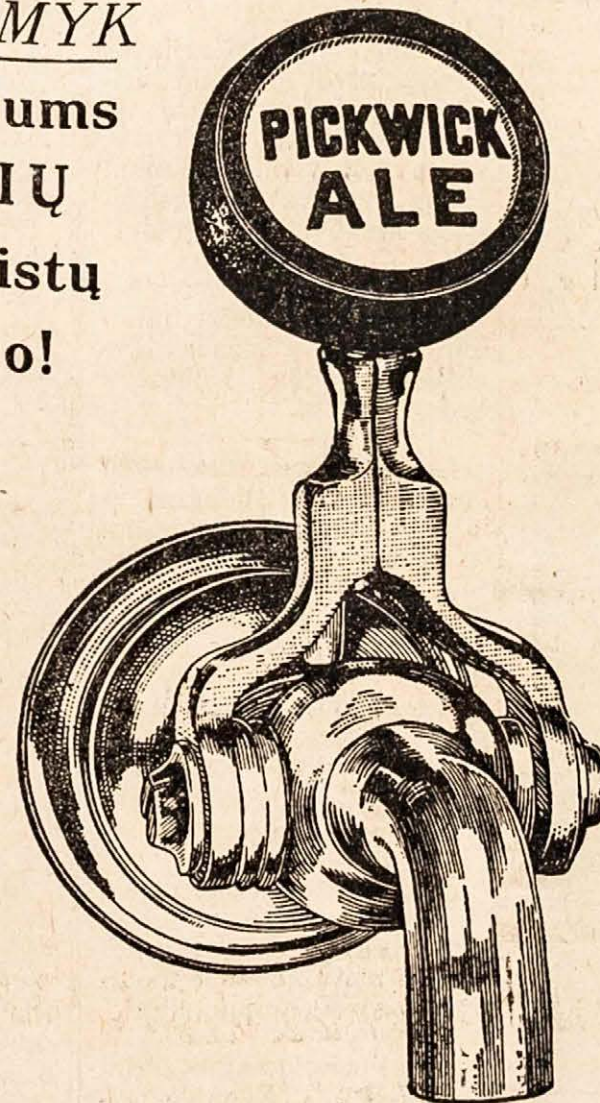
Turėdami ilgų metų patyrimą, mes garantuojame jums patenkinimą. Mes garantuojame gerą indėjimą, parankumą, vertę. Duodam numokėjimais.

ROLAND KETVIRTIS & CO.

312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

PARODYK į tą krana

ir TEMYK
kad jums
ELIŲ
prileistų
iš jo!

PICKWICK BONKOMIS
12 anų ir Pilnom Kvortom

PICKWICK ALE

Brewed by HAFENREFFER & CO., INC. Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870.

Adv. Šalnai padaryta operacija.

Nuvažiuos į Lietuvį Dieną New Yorke, adv. Šalna staiga apsirgo apendikso uždegimu. Todėl turėjo but greitai parvežtas namo ir Cambridge'aus ligoninėje jam padaryta operacija. Dabar ligonis jau taisosi.

Gražus Kambarys

PAS LIETUVIUS. Vienam arba porai. visi parankumai. Išlygas susitarimie, yra vieta ir karui pastatyti. Kambaryj pamatyt galima bile laiku. 25 So. Monroe Terr. (9) (Išėina į Neponset av.) Dorchester.

Geras Pirkiny.

Parsiduoda Grosern arba Valgomų daiktų Krautuvė. Biznis eina gerai, bet savininkas silpnas—nesveikuoją. Matyt galima kasdien. (8) A. S., 38 Union st., Cambridge, Mass.

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius

Ablenai taisau viską prie Namų. Iš Lauko ir Viduje.

Turint bile darbą prie Namų pataisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinamai ir prieinama kaina.

1 LYNNVILLE TERR.
& WASHINGTON ST.
DORCHESTER, MASS.
GEN 7116

OFISAS: 315 E Street,
SOUTH BOSTONE.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kampo Inman st. Centrai skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 81324

EDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9456

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ

VALANDOS: 9-6 ir 7-9.

678 Massachusetts Ave.,
(Prie CENTRAL SKVERO)
CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.

Specialistas Vyriškių ir Moteriškių
Ligų, taipgi Kraujo ir Odo.

Valandos: nuo 10 iki 12 diena,
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare.
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakare.

Seredomis:

Nuo 9 ryto iki 12 diena.

447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12

nuo 2 iki 6,

nuo 7 iki 9.

Seredom 9 iki 12

ir susitarus

AKIŲ DAKTARAS

Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina šviesą. Išgaminuoju ir priskiriu akinius.

114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 24

BOSTON. Tel. Lafayette 2871

arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ

IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.

Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT

Reg. Pharm.

100 Dorchester Street

SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN

FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-

TYTOJAI.

(Insured Movers)

Perkraustom

čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama.

326 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 4618

BAY VIEW

MOTOR SERVICE

Telephone

SOUTH

Boston

1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ

IR TROKŲ AGENTURA.

Kainos Stebėtinai Pigios.

Dideli pakeitimai ir Hydraulic Brekai.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIŲ

IR TROKŲ VISOKIŲ ĮDIRBYSEIŲ.

Peter Trečiokas ir Joe Kapociunas — savininkai.

Taisymo ir demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET

Kamp. East Eighth St.,